

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

**Wyższa Szkoła Zarządzania
i Administracji w Opolu**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Zarządzanie

1. Poziom/y studiów: I i II stopnia
2. Forma/y studiów: Stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

I stopień

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	140	79%

II stopień

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	104	86%

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

I stopień

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	22	12%
2.	Nauki o polityce i administracji	16	9%

II stopień

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	8	7%
2.	Nauki o polityce i administracji	8	7%

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

„ZARZĄDZANIE” STUDIA I STOPNIA WSZIA

Wyjaśnienie skrótów z kolumny 3

S - obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych
 K - kierunkowy efekt kształcenia (przed podkreślnikiem)
 1 - studia pierwszego stopnia
 2 - studia drugiego stopnia
 A - profil ogólnoakademicki
 W - kategoria wiedzy
 U - kategoria umiejętności
 K - kategoria kompetencji społecznych (za podkreślnikiem)
 01,02,03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Wyjaśnienie skrótów z kolumny 4

WG – zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności
 WK – kontekst/ uwarunkowania, skutki

UW – wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa

UU – uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – oceny / krytyczne podejście

KO – odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – rola zawodowa/ niezależność i rozwój etosu

1	2	3	4
Symbole efektów kształcenia na kierunku	Opis kierunkowych efektów kształcenia Kierunek: ZARZĄDZANIE Studia pierwszego stopnia	Odniesienie do opisów efektów kształcenia dla obszaru nauk	Odniesienie do Polskiej Ramy Kwalifikacji – Poziom 6
WIEDZA			
K1A_W01	Zna podstawową terminologię z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz jej zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	S1A_W01 S1A_W02	PS6_WG
K1A_W02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o zarządzaniu i jakości w dziedzinie nauk społecznych oraz o jej przedmiotowym i metodologicznym powiązaniu z innymi dyscyplinami naukowymi	S1A_W02	PS6_WG
K1A_W03	Zna fundamentalne zasady i koncepcje teorii zarządzania podmiotami rynkowymi	S1A_W01 S1A_W02	PS6_WG
K1A_W04	Identyfikuje relacje między podmiotami gospodarczymi i społecznymi w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W01 S1A_W03	PS6_WK
K1A_W05	Zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinie nauki społeczne i dyscyplinom naukowym właściwym dla kierunku zarządzania	S1A_W04	PS6_WG
K1A_W06	Ma podstawową wiedzę o człowieku, jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich etycznego funkcjonowania	S1A_W05	PS6_WG

K1A_W07	Ma wiedzę o normach i regułach prawno-organizacyjnych regulujących funkcjonowanie podmiotów rynkowych w skali mikro i makroekonomicznej	S1A_W07	PS6_WG
K1A_W08	Zna źródła, metody, techniki i narzędzia pozyskiwania danych z zakresu zarządzania wspomagające podejmowanie decyzji	S1A_W06	PS6_WG
K1A_W09	Posiada wiedzę o prawidłowościach rozwojowych i zjawiskach zachodzących w podmiotach gospodarczych	S1A_W08	PS6_WG
K1A_W10	Zna i rozumie podstawowe problemy związane z prognozowaniem i strategicznym zarządzaniem organizacją	S1A_W08	PS6_WK
K1A_W11	Zna zasady pozyskiwania i gospodarowania zasobami finansowymi organizacji	S1A_W06 S1A_W05	PS6_WG
K1A_W12	Identyfikuje podstawowe strategie logistyczno-marketingowe oraz potrafi uzasadnić znaczenie logistycznego zarządzania	S1A_W07	PS6_WK
K1A_W13	Zna i rozumie zasady funkcjonowania polityki gospodarczej państwa w tym polityki monetarnej, fiskalnej a także funkcjonowanie rynku kapitałowego i pieniężnego	S1A_W03 S1A_W04	PS6_WK
K1A_W14	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia zjawisk zachodzących na rynku pracy i w zakresie polityki społecznej	S1A_W05	PS6_WG
K1A_W15	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku studiów zarządzanie	S1A_W11	PS6_WG
K1A_W16	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod modelowania i prognozowania oraz wnioskowania i ich zastosowania w skali makro i mikroekonomicznej	S1A_W06	PS6_WK
K1A_W17	Ma podstawową wiedzę związaną z procesami komunikowania interpersonalnego, społecznego i gospodarczego	S1A_W05	PS6_WG
K1A_W18	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	S1A_W10	PS6_WK
K1A_W19	Posiada wiedzę gramatyczną i leksykalną wymaganą do komunikacji językowej na	H1A_W03	PS6_WG

	poziomie B2 w celu realizacji efektów kształcenia wynikających z kierunku studiów		
K1A_W20	Ma podstawową wiedzę o roli i znaczeniu kultury fizycznej i rekreacji w życiu społecznym	S1A_W06	PS6_WG
K1A_W21	Zna metody i narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i zastosowania danych w organizacji	S1A_W06	PS6_WK
K1A_W22	Zna podstawy metodologii konstrukcji pracy dyplomowej oraz metody i techniki niezbędne w realizacji zadania wyznaczonego tematem pracy	S1A_W03	PS6_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
K1A_U01	Umie praktycznie stosować wiedzę z zakresu zarządzania do rozwiązywania prostych problemów mikro i makroekonomicznych oraz do wyrobienia sobie opinii na temat problemów gospodarczych i społecznych	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U03	PS6_UW
K1A_U02	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne, ekonomiczne, kulturowe, polityczne i prawne wspomagające proces zarządzania	S1A_U01	PS6_UW
K1A_U03	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w makro i mikro skali	S1A_U02	PS6_UW
K1A_U04	Potrafi prezentować pomysły, wątpliwości i sugestie oraz wyrażać własne poglądy na temat zarządzania podmiotami gospodarczymi, popierając je odpowiednią argumentacją	S1A_U02 S1A_U03	PS6_UK
K1A_U05	Poprawnie stosuje poznaną terminologię oraz posługuje się paradygmatami badawczymi z zakresu nauk o zarządzaniu, stawia tezy oraz analizuje i wyraża własne poglądy	S1A_U05	PS6_UW
K1A_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i zrozumiały wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień z	S1A_U09	PS6_UK

	zakresu zarządzania, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku nauki o zarządzaniu jak i powiązanych z nią dyscyplin nauki		
K1A_U07	Potrafi prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	S1A_U04	PS6_UU
K1A_U08	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	S1A_U06	PS6_UO
K1A_U09	Analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i pokazuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia.	S1A_U07	PS6_UO
K1A_U10	Potrafi posługiwać się przepisami prawa krajowego w zakresie działalności gospodarczej w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji	S1A_U07	PS6_UW
K1A_U11	Posiada ukształtowane umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób spójny i precyzyjny z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie zarządzania i jej odbiorcami spoza grona specjalistów	S1A_U10	PS6_UK
K1A_U12	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, potrafi przyjmować i wyznaczać zadania, ma podstawowe umiejętności organizacyjne pozwalające na osiągnięcie celów związanych z podjętą działalnością, samodzielnie podejmuje decyzje	S1A_U10	PS6_UO
	Ma umiejętności językowe w mowie i piśmie, w zakresie	S1A_U11	PS6_UK

K1A_U13	zagadnień wynikających z kierunku studiów zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
K1A_U14	Posiada umiejętność racjonalnego wykorzystania czasu wolnego w celu regeneracji swoich sił	S1A_U11	PS6_UO
K1A_U15	Potrafi rozwiązać określony problem badawczy analizując i interpretując uzyskane wyniki oraz wyciągając z nich wnioski, a także opanował umiejętność pisania tekstu naukowego	S1A_U10	PS6_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K1A_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S1A_K01	PS6_KO
K1A_K02	Ma świadomość współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role	S1A_K02	PS6_KO
K1A_K03	Potrafi przedstawiać i uzasadniać podejmowane przez siebie i grupę poglądy	S1A_K02	PS6_KR
K1A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	S1A_K03	PS6_KK
K1A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem	S1A_K04	PS6_KK
K1A_K06	Rozumie istotę i znaczenie biznesu, dlatego też cechuje go wysoki poziom etyki i społecznej odpowiedzialności	S1A_K03	PS6_KR
K1A_K07	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia	S1A_K06	PS6_KR
K1A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07	PS6_KR

K1A_K 09	Wykazuje inicjatywę i samodzielność w działaniach zawodowych oraz bierze odpowiedzialność za pracę własną i współpracowników	S1A_K02 S1A_K04	PS6_KR
K1A_K10	Potrafi stosować metody i narzędzia ekonomiczne w samodzielnym zarządzaniu zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacyjnymi.	S1A_K03	PS6_KO
K1A_K11	Potrafi analizować problemy funkcjonowania mechanizmu rynkowego i jego zależności	S1A_K04	PS6_KK
K1A_K12	Potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności oraz doskonalić je w zakresie języka obcego w pracy, instytucjach i organizacjach społecznych i gospodarczych	S1A_K06	PS6_KR
K1A_K13	Posiada umiejętność racjonalnego wykorzystania czasu wolnego i regenerowania swoich sił	S1A_K11	PS6_KO
K1A_K14	Samodzielnie stawia pytania i problemy oraz poszukuje odpowiedzi	S1A_K06	PS6_KO

KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA „ZARZĄDZANIE” STUDIA II STOPNIA WSZiA

Wyjaśnienie skrótów z kolumny 3

S - obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych
K - kierunkowy efekt kształcenia (przed podkreślnikiem)
1 - studia pierwszego stopnia
2 - studia drugiego stopnia
A - profil ogólnoakademicki
W - kategoria wiedzy
U - kategoria umiejętności
K - kategoria kompetencji społecznych (za podkreślnikiem)
01,02,03 i kolejne - numer efektu kształcenia

Wyjaśnienie skrótów z kolumny 4

WG – zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności
WK – kontekst / uwarunkowania, skutki
UW – wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – komunikowanie się / odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – organizacja pracy / planowanie i praca zespołowa

UU – uczenie się / planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – oceny / krytyczne podejście

KO – odpowiedzialność / wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – rola zawodowa/ niezależność i rozwój etosu

1	2	3	4
Symbole efektów kształcenia na kierunku	Opis kierunkowych efektów kształcenia Kierunek: ZARZĄDZANIE Studia drugiego stopnia	Odniesienie do opisów efektów kształcenia dla obszarów nauk	Odniesienie do Polskiej Ramy Kwalifikacji – Poziom 7
WIEDZA			
K2A_W01	Zna szeroką terminologię z zakresu nauk o zarządzaniu oraz jej zastosowaniu w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych	S2A_W01	P7S_WG
K2A_W02	Posiada wiedzę o znaczeniu kultury i rekreacji dla zdrowia i życia człowieka	S1A_W06	P7S_WG
K2A_W03	Zna w sposób pogłębiony zasady i koncepcje teorii zarządzania	S2A_W01 S2A_W03	P7S_WG
K2A_W04	Bardzo dobrze identyfikuje więzi między podmiotami gospodarczymi i innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie	S2A_W04	P7S_WK
K2A_W05	Zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym właściwym dla zarządzania	S2A_W04 S2A_W05	P7S_WG
K2A_W06	Ma szeroką wiedzę o człowieku, jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania	S2A_W05	P7S_WG
K2A_W07	Dobrze zna i potrafi analizować relacje między konsumentem a producentem	S2A_W04	P7S_WK

K2A_W08	Ma wiedzę o normach prawnych i regułach organizujących struktury i instytucje usługowo-produkcyjne	S2A_W03 S2AW04	P7S_WG
K2A_W09	W sposób pogłębiony analizuje źródła, metody, techniki i narzędzia niezbędne do strategicznego zarządzania organizacją	S2A_W05	P7S_WG
K2A_W 10	Posiada bogatą wiedzę o prawidłowościach rozwojowych podmiotów gospodarczych (logistycznych, organizacyjnych, finansowych) i zjawiskach zachodzących między nimi w gospodarce rynkowej	S2A_W03	P7S_WG
K2A_W11	Zna i rozumie problemy finansowo-rachunkowe organizacji gospodarczej oraz prawidłowo je interpretuje i nimi zarządza	S2A_W08	P7S_WG
K2A_W12	Posiada rozszerzoną wiedzę o psychologicznych mechanizmach funkcjonowania człowieka w organizacji	S2A_W05 S2A_W03	P7S_WG
K2A_W13	Ma szeroką wiedzę o modelach i doktrynach ustrojowych gospodarki rynkowej oraz o ich historycznej ewolucji	S2A_W02 S2A_W09	P7S_WG
K2A_W14	Zna i rozumie zasady funkcjonowania polityki gospodarczej państwa w tym polityki monetarnej, fiskalnej a także funkcjonowanie rynku kapitałowego i pieniężnego	S2A_W07	P7S_WK
K2A_W15	Ma wiedzę niezbędną do rozumienia problematyki polityki społecznej oraz bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego	S2A_W05 S2A_W03	P7S_WG
K2A_W16	Zna dogłębnie zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku studiów zarządzanie	S2A_W11	P7S_WG
K2A_W17	Ma podstawową wiedzę z zakresu metod modelowania i prognozowania oraz wnioskowania matematycznego i statystycznego w skali makro i mikroekonomicznej	S2A_W06	P7S_WG

K2A_W 18	Ma szeroką wiedzę związaną z procesami komunikowania interpersonalnego, społecznego i gospodarczego	S2A_W04 S2A_W05	P7S_WG
K2A_W19	Zna i dobrze rozumie zasady etycznego zarządzania podmiotami rynkowymi	S2A_W07	P7S_WK
K1A_W20	Zna podstawy metodologii konstrukcji pracy dyplomowej oraz metody i techniki niezbędne w realizacji zadania wyznaczonego tematem pracy	S1A_W03	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI			
K2A_U 01	Umie praktycznie stosować wiedzę z zakresu zarządzania do rozwiązywania prostych problemów mikro i makroekonomicznych oraz do wyrobienia sobie opinii na temat problemów gospodarczych i społecznych	S2A_U02	P7S_UW
K2A_U02	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne, ekonomiczne, kulturowe, polityczne i prawne wspomagające proces zarządzania	S2A_U01	P7S_UW
K2A_U03	Prawidłowo wykorzystuje wiedzę teoretyczną i pozyskiwane dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk zachodzących w makro i mikro skali	S2A_U02	P7S_UW
K2A_U04	Potrafi prezentować pomysły, wątpliwości i sugestie oraz wyrażać własne poglądy na temat zarządzania podmiotami gospodarczymi popierając je odpowiednią argumentacją	S2A_U03	P7S_UK
K2A_U 05	Poprawnie stosuje poznaną terminologię oraz prawidłowo posługuje się paradygmatami badawczymi z zakresu nauk o zarządzaniu, stawia tezy oraz analizuje i wyraża własne poglądy	S2A_U06 S2A_U02	P7S_UK
K2A_U06	Potrafi w sposób precyzyjny i zrozumiały wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień z zakresu zarządzania, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku nauki o zarządzaniu jak i powiązanych z nią dyscyplin nauki	S2A_U09 S2A_U10	P7S_UK

K2A_U07	Potrafi prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	S2A_U04	P7S_UW
K2A_U08	Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	S2A_U03	P7S_UO
K2A_U09	Analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia.	S2A_U07	P7S_UO
K2A_U10	Potrafi posługiwać się przepisami prawa krajowego w zakresie działalności gospodarczej w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji	S2A_U02	P7S_UW
K2A_U12	Posiada ukształtowane umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób spójny i precyzyjny z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie zarządzania i jej odbiorcami spoza grona specjalistów	S2A_U09 S2A_U10	P7S_UK
K2A_U13	Potrafi wykorzystać kulturę i rekreację do poprawy jakości życia	S1A_U11	P7S_UU
K1A_U14	Potrafi rozwiązać określony problem badawczy analizując i interpretując uzyskane wyniki oraz wyciągając z nich wnioski, a także opanował umiejętność pisania tekstu naukowego	S1A_U10	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K2A_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S2A_K01	P7S_KO
K2A_K02	Ma świadomość współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role	S1A_K02	P7S_KO
K2A_K03	Potrafi prawidłowo przedstawiać i uzasadniać podejmowane przez siebie i grupę poglądy	S2A_K02	K7S_KR
K2A_K04	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	S2A_K02 S2A_K03	P7S_KK

K2A_K05	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem	S2A_K04	P7S_KK
K2A_K06	Rozumie istotę i znaczenie biznesu, dlatego też cechuje go wysoki poziom etyki i społecznej odpowiedzialności	S2A_K04	P7S_KR
K2A_K08	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S2A_K07	P7S_KO
K2A_K 09	Jest otwarty na zmiany, posiada umiejętność dostosowywania się do zmieniającego się otoczenia	S2A_K06	P7S_KO
K2A_K 10	Wykazuje inicjatywę i samodzielność w działaniach zawodowych oraz bierze odpowiedzialność za pracę własną i współpracowników	S2A_K06	P7S_KR
K2A_K11	Potrafi stosować metody i narzędzia ekonomiczne w samodzielnym zarządzaniu zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacyjnymi.	S2A_K03 S2A_K04	P7S_KO
K2A_K12	Potrafi analizować problemy funkcjonowania mechanizmu rynkowego i jego zależności	S2A_K04	P7S_KK
K2A_K13	Potrafi zorganizować sobie i grupie zajęcia, podnoszące poziom kultury fizycznej i rekreacji	S1A_K11	P7S_KO
K1A_K14	Samodzielnie stawia pytania i problemy oraz poszukuje odpowiedzi	S1A_K06	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Piotr Blaik	prof. zw. dr hab.
Marian Duczmal	prof. dr hab. Rektor
Tadeusz Pokusa	dr prof. WSZiA Dziekan
Witold Potwora	dr prof. WSZiA Prorektor
Wojciech Duczmal	dr Prorektor
Jadwiga Ratajczak	dr Prodziekan
Beata Idzik	mgr

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	15
Prezentacja uczelni	17
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	18
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	18
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	59
Część III. Załączniki	62
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	62
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	73

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu jest uczelnią niepubliczną powołaną na podstawie art. 15 ust. 1 i 2 oraz w związku z art. 20 ustawy z dnia 12 września 1990 r. O szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z 1992 r. z późniejszymi zmianami). Uczelnia została utworzona na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 1996 r. (zezwolenie na utworzenie uczelni — nr DNS-1-0145-72/AM/96). Do rejestru uczelni niepaństwowych została wpisana pod nr 100 (decyzja nr DNS-145-106 z dnia 5 sierpnia 1996 r.). Organem założycielskim jest MDI Partners sp. z o.o., z siedzibą w Opolu. . Podstawową jednostką organizacyjną jest Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny powołany 22 października 2015r. (decyzją nr DSW.ZNU.6013.197.2015.3.PD) prowadzący kilka kierunków studiów (stacjonarne i niestacjonarne) tj. zarządzanie i pedagogikę (studia I i II stopnia) logistykę, administrację (studia I stopnia) oraz pedagogikę wczesnoszkolną i przedszkolną, pedagogikę specjalną (jednolite studia magisterskie).

Misją WSZiA jest prowadzenie badań i ich implementacja, będących celem praktyczno-wdrożeniowym tych badań. To zapewnienie kształcenia na najwyższym poziomie, zgodnie z kryteriami horyzontalnymi zawartymi w polityce społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej, dostosowanymi do wymogów rynku pracy i potrzeb społecznych. Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji przygotowuje absolwentów do osiągania sukcesów w społeczeństwie i gospodarce opartej na wiedzy, gdzie najważniejszym atutem pracownika staje się umiejętność uzupełniania i zdobywania nowych kwalifikacji oraz samodzielnego wyznaczania ścieżki kariery.

Strategia Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu została zatwierdzona Uchwałą Nr 1/11/2011 Senatu z dnia 15 listopada 2011 r. oraz Uchwałą 1/1/2013 z dnia 22 stycznia 2013 r. dotyczącą aktualizacji tejże strategii w związku z wprowadzeniem KRK i obejmowała rozwój Uczelni w latach 2011-2015. W dokumencie tym zatwierdzona została jednocześnie wspomniana misja Uczelni. Następnie Zarządzeniem Rektora WSZiA w Opolu nr 16/2015 z dnia 26.10.2015 powołany został zespół ds. opracowania strategii rozwoju uczelni na lata 2016-2021 w składzie: prof. zw. dr hab. F. Marek, prof. zw. dr hab. P. Blaik, dr W. Potwora, dr W. Duczmał, dr T. Pokusa, mgr A. Gadzała, mgr W. Rudy, mgr J. Kaczmarek. Uchwałą Senatu z 12 stycznia 2016r. (Nr 2/01/2016) przyjęto nową Strategię rozwoju Uczelni określając w niej kierunkowe cele strategicznie. Misja i wizja rozwoju Uczelni znajdują swój wyraz właśnie w strategicznych kierunkach rozwoju analizowanych w obszarze: kształcenia, badań naukowych i ich komercjalizacji; współdziałania uczelni z otoczeniem. Istotnym dopełnieniem są cele związane z organizacją i zarządzaniem ukierunkowane na wzmocnienie kultury organizacyjnej.

Wyższa Szkoła Zarządzania w Opolu jest jednostką o istotnym potencjale edukacyjno-badawczym, opiniotwórczym, doradczym i wdrożeniowym, na trwałe wpisaną w przestrzeń akademicką, podejmującą działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i innowacji w obszarze nauk społecznych. Uczelnia otwarta na otoczenie, w poczuciu społecznej i etycznej odpowiedzialności konsekwentnie uwzględnia oczekiwania studentów i pozostałych interesariuszy. Jakość kształcenia została osiągnięta poprzez zapewnienie studentom przyjaznych warunków studiowania, konsekwentnego wprowadzania nowoczesnych programów nauczania i metod dydaktycznych dostosowanych do potrzeb współczesnego rynku pracy, a także aspiracji studentów i pracowników. Weryfikacją tej tezy są w szczególności obiektywne raporty dotyczące Ekonomicznych Losów Absolwentów naszej Uczelni .

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kształcenie na kierunku „zarządzanie” w WSZiA w Opolu, umiejscowione jest w dziedzinie nauk społecznych; charakteryzuje się jednak zauważalną interdyscyplinarnością łącząc w sobie wiedzę z takich dyscyplin naukowych jak: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz nauki o polityce i administracji. Cechą nauk społecznych jest koncentrowanie się na człowieku jako istocie społecznej wchodzącej w relacje z innymi jednostkami połączonymi więziami gospodarczymi i społecznymi. W ten obszar wpisuje się kierunek „zarządzanie”, na którym to studenci zdobywają wiedzę, umiejętności i kształtują kompetencje społeczne pozwalające na sprostanie współczesnym zmieniającym się oczekiwaniom na rynku pracy. Pozostajemy w przekonaniu, że studenci „zarządzania” i innych kierunków studiów WSZiA wyposażeni zostają w takie kwalifikacje które zapewniają dostęp do narzędzi, umożliwiających im rozwój w wybranej przez siebie sferze działania

Program kształcenia na kierunku „zarządzanie” w pełni odpowiada misji i strategii rozwoju Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu na lata 2020-2026 W przygotowaniu strategii wykorzystano dwie metody: moderację wizualną i konferencje poszukiwawcze. Zgodnie z zasadami moderacji wizualnej zorganizowane zostały warsztaty strategiczne z udziałem pracowników uczelni i studentów, których celem było opracowanie: analizy SWOT, misji i wizji rozwoju oraz celów strategicznych. W enumeracji czynników dotyczących silnych i słabych stron przyjęto zasadę eliminacji przymiotników. W ramach konferencji poszukiwawczych zespół ds. opracowania strategii opracował m.in. wytyczne i kryteria oceny realizacji celów strategicznych.

Misja i wizja rozwoju znajdują swój wyraz w strategicznych kierunkach rozwoju analizowanych w obszarze: kształcenia, badań naukowych i ich komercjalizacji; współdziałania uczelni z otoczeniem. Istotnym dopełnieniem są cele związane z organizacją i zarządzaniem ukierunkowane na wzmacnianie kultury organizacyjnej.

Przyjęte zasady realizacji strategii opierają się m.in. na:

- koncentracji sił;
- dążenia do stałych innowacji;
- wykorzystania szans w środowisku;
- ścisłą korelację celów strategicznych z zasobami;
- zabezpieczenie przed ryzykiem;

Podstawą koncepcji kształcenia studentów Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu na kierunku „zarządzanie” są następujące przesłanki:

- adekwatność kształcenia i jego efektów do przyjętej i konsekwentnie realizowanej koncepcji, wynikającej i z misji i celów strategicznych Uczelni,
- oczekiwania rynku pracy województw Polski południowo-zachodniej wynikające z analiz przeprowadzanych na potrzeby właściwych urzędów,
- działania władz WSZiA w kierunku modyfikacji programu rozwoju Uczelni uwzględniającego nowe kierunki rozwoju regionu oraz rynku pracy,
- uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej zawarte w raportach pokontrolnych, podniesienie umiejętności studentów i absolwentów do poruszania się po rynku pracy,
- dostosowanie kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Oferta edukacyjna Uczelni dotycząca kształcenia w obszarze „zarządzania” skierowana jest głównie do absolwentów szkół średnich, posiadających świadectwo dojrzałości uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, w tym osób czynnych zawodowo z regionu województwa opolskiego; śląskiego, dolnośląskiego i łódzkiego. Studia II stopnia adresowane są do osób posiadających dyplom licencjata w zakresie dyscypliny zarządzanie i dyscyplin pokrewnych.

Celem kształcenia na studiach I i II stopnia, na kierunku „zarządzanie” jest przygotowanie absolwenta, który:

- posiada zasób wiedzy i umiejętności zgodny z charakterem kierunku studiów;
- potrafi wykorzystywać nabytą wiedzę i umiejętności do dostrzegania, oceny i rozwiązywania problemów, dotyczących funkcjonowania przedsiębiorstwa i gospodarki;
- posiada umiejętność komunikowania się, negocjacji, pracy w zespole, samokształcenia i korzystania ze źródeł informacji fachowej oraz wyposażony jest w umiejętności techniczne niezbędne do pracy zawodowej;
- włada przynajmniej jednym językiem obcym w stopniu umożliwiającym swobodne komunikowanie się;
- prezentuje postawę poszanowania wartości moralnych, norm współżycia społecznego oraz norm etyki zawodowej.

Zasada koncentracji sił oznacza m. in. konieczność wykorzystania posiadanych zasobów w sposób optymalny. W przypadku uczelni wyższej decydującą rolę odgrywają z jednej strony zasoby kadrowe, z drugiej natomiast – studenci. Stąd też przygotowując koncepcje kształcenia dla studentów obcokrajowców staraliśmy się zadbać nie tylko o pomoc w zakresie bieżących spraw bytowych (chodzi tu o akademik czy sformalizowany system wynajmu stancji), ale również o to by w procesie dydaktycznym zawarte były treści związane z problematyką zarządzania w ich krajach. W tym celu m.in. zatrudniono: prof. zw. dr hab. Volodimira Saienkę, prof. dr hab. Grigorija Saienkę i prof. dr hab. Tetyanę Nestorenko.

Kolejnym kryterium decyzyjnym zidentyfikowanym w strategii WSZiA jest dążenie do stałych innowacji. Przykładem tego rodzaju działań może być realizacja szeregu projektów współfinansowanych z budżetu państwa i środków UE. W historii WSZiA zrealizowano ponad 40 tego rodzaju projektów – w tym absolutnie unikalnych w skali kraju dotyczących m.in. problematyki klastrów, przedsiębiorczości akademickiej czy dostosowania oferty edukacyjnej do rynku pracy.

Jednym z ostatnich (stan na styczeń 2020) projekt: „Międzynarodowa analiza społecznej odpowiedzialności biznesu w wybranych rejonach kraju morawsko-śląskiego i województwa opolskiego”. Cel projektu to m.in. ocena stanu wdrażania standardów i strategii społecznej odpowiedzialności biznesu oraz wspólne wypracowanie propozycji narzędzi na rzecz ich wdrożenia w jednostkach gospodarczych Czech i Polski. Zagadnienia dotyczące społecznej odpowiedzialności w sektorze przedsiębiorstw nie były dotychczas szeroko podejmowane w badaniach statystyki publicznej oraz w innych badaniach naukowych szczególnie na poziomie regionalnym. Tymczasem zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej przedsiębiorstwa powinny dysponować mechanizmami integracji kwestii społecznych, środowiskowych i etycznych. Podjęte i zrealizowane badania analizujące CSR po oby stronach granicy pozwalają m.in. wypracować wspólne wartości oraz rozpoznać, zapobiec i złagodzić możliwe negatywne skutki nieodpowiedzialności społecznej. Warto dodać, że: wspólne badania nie tylko pogłębią współpracę między ośrodkami naukowymi Polski i Czech ale również mają wyraźny – pozytywny wpływ – na relacje firm i instytucji pogranicza polsko-czeskiego.

Kolejnym innowacyjnym projektem obejmującym m.in. obszary zarządzania marketingowego są badania i prace aplikacyjne w ramach grantu „Styl i jakość życia oraz plany życiowe i tożsamość mieszkańców pogranicza polsko-czeskiego po przyjęciu Polski i Czech do UE”. Jego celem było m.in. poznanie stylu i jakości życia mieszkańców pogranicza czesko-polskiego, ich planów życiowych i tożsamości, w tym w szczególności na obszarze działalności Euroregionu Pradziad a także wiedzy młodych mieszkańców pogranicza o życiu i problemach sąsiadów z zagranicy.

Niezwykle istotnym elementem tworzenia właściwych koncepcji strategicznych jest wykorzystanie szans, jakie pojawiają się w otoczeniu funkcjonowania organizacji. W naszym przypadku jest to m.in. ścisła korelacja programu kształcenia z oczekiwaniami rynku pracy. Dzięki temu w zestawieniach elektronicznych losów absolwenta absolwenci kierunku zarządzanie (ranking za 2018 rok – najnowszy) Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji są liderami (na tle wszystkich innych opolskich uczelni) w województwie opolskim zarówno w przypadku Względnego Wskaźnika

Zarobków, jak i: Wynagrodzenia brutto ogółem, Czasu poszukiwania pracy etatowej, Bezrobocia, Względnego Wskaźnika Bezrobocia³ - por. zdjęcia 1 -5.

Względny Wskaźnik Zarobków

Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej.
Wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Natomiast wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania.

1. Zarządzanie Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki	0.93
Zobacz kierunek >	
2. Zarządzanie Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki	0.83
Zobacz kierunek >	
3. Zarządzanie Politechnika Opolska Stacjonarne, Wydział Ekonomii i Zarządzania, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki	0.77
Zobacz kierunek >	

Zdjęcie 1

3

Szerzej

zob.:

<https://ela.nauka.gov.pl/pl/rankings/major?sort=salaryInRelation&experience=ALL&limit=10&offset=0&major=9&studyVoivodeship=>, dostęp: 15.02. 2021

Wynagrodzenie ogółem brutto

Mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie.

Mediana to wartość, która dzieli absolwentów na dwie części. Połowa z nich zarabia więcej niż wynosi mediana, a połowa uzyskuje zarobki mniejsze niż mediana.

1. Zarządzanie

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki

3974.49 zł

[Zobacz kierunek >](#)

2. Zarządzanie

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki

3467.29 zł

[Zobacz kierunek >](#)

3. Zarządzanie

Politechnika Opolska

Stacjonarne, Wydział Ekonomii i Zarządzania, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki

3433.87 zł

[Zobacz kierunek >](#)

Zdjęcie 2

Czas poszukiwania pracy etatowej

Czas, który przeciętny absolwent, zatrudniony na etacie, potrzebował do znalezienia pracy etatowej.

1. Zarządzanie

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki

0 mies.

[Zobacz kierunek >](#)

2. Zarządzanie

Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny w Opolu, II stopnia, 4-semestralne, profil praktyczny

0.51 mies.

[Zobacz kierunek >](#)

3. Zarządzanie

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki

0.6 mies.

[Zobacz kierunek >](#)

Zdjęcie 3

Bezrobocie

Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.

1. Zarządzanie

0 %

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

2. Zarządzanie

0 %

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, I stopnia, 6-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

3. Zarządzanie

0.46 %

Politechnika Opolska

Stacjonarne, Wydział Ekonomii i Zarządzania, I stopnia, 6-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

Zdjęcie 4

Względny Wskaźnik Bezrobocia

Bezrobocie absolwentów w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Im mniejsza wartość tym lepiej.

Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.

1. Zarządzanie

0

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

2. Zarządzanie

0

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, I stopnia, 6-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

3. Zarządzanie

0.1

Politechnika Opolska

Stacjonarne, Wydział Ekonomii i Zarządzania, I stopnia, 6-semesterne, profil ogólnoakademicki

[Zobacz kierunek >](#)

Zdjęcie 4

Podobnie, jest w przypadku zestawień obejmujących zbiorczo kierunki zaliczane do nauk ekonomicznych w systemie ELA. Przykładem – rankingi przedstawione na zdjęciu 6 i 7.

kierunków

Ranking kierunków w obszarach i dziedzinach kształcenia

Względny Wskaźnik Zarobków

 Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej.
Wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Natomiast wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania.

1. Zarządzanie	0.93
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnookadernicki	
Zobacz kierunek >	
2. Logistyka	0.87
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnookadernicki	
Zobacz kierunek >	
3. Inżynieria zarządzania	0.84
Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny w Opolu, I stopnia, 7-semestralne, profil praktyczny	
Zobacz kierunek >	
4. Zarządzanie	0.83
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnookadernicki	
Zobacz kierunek >	

Zdjęcie 6.

Źródło:

<https://ela.nauka.gov.pl/pl/rankings/areas?sort=salaryInRelation&experience=ALL&limit=10&offset=0&studyDiscipline=DZ0202&studyVoivodeship=16>, dostęp: 16.02. 2021 r.

Bezrobocie

Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.

<p>1. Zarządzanie</p> <p>Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki</p>	0 %	Zobacz kierunek >
<p>2. Zarządzanie</p> <p>Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Stacjonarne, Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki</p>	0 %	Zobacz kierunek >
<p>3. Zarządzanie</p> <p>Politechnika Opolska Stacjonarne, Wydział Ekonomii i Zarządzania, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki</p>	0.46 %	Zobacz kierunek >
<p>4. Logistyka</p> <p>Uniwersytet Opolski Stacjonarne, Wydział Ekonomiczny, I stopnia, 6-semestralne, profil ogólnoakademicki</p>	1.28 %	Zobacz kierunek >
<p>5. Zarządzanie</p> <p>Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu Niestacjonarne, Wydział Ekonomiczny, II stopnia, 4-semestralne, profil ogólnoakademicki</p>	1.73 %	Zobacz kierunek >

Zdjęcie 7

Źródło:

<https://ela.nauka.gov.pl/pl/rankings/areas?sort=unemployedRisk&experience=ALL&limit=10&offset=0&studyDiscipline=DZ0202&studyVoivodeship=16>, dostęp: 16.02. 2021 r.

W przyjętej strategii rozwoju WSZiA sformułowano również wizję rozwoju, która zawiera następujące treści:

Wyższa Szkoła Zarządzania w Opolu będzie jednostką o znaczącym potencjale edukacyjno-badawczym, opiniotwórczym, doradczym i wdrożeniowym, na trwałe wpisaną w przestrzeń akademicką, podejmującą działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i innowacji w obszarze nauk społecznych. Uczelnia otwarta na otoczenie, w poczuciu społecznej i etycznej odpowiedzialności będzie konsekwentnie uwzględniać oczekiwania studentów i pozostałych interesariuszy. Wysoka jakość kształcenia została osiągnięta poprzez zapewnienie studentom przyjaznych warunków studiowania, konsekwentnego wprowadzania nowoczesnych programów nauczania i metod dydaktycznych dostosowanych do potrzeb współczesnego rynku pracy, a także aspiracji studentów i pracowników.

Od początku funkcjonowania uczelni, jej cechą charakterystyczną jest spolegliwość, tak pięknie opisana przez Tadeusza Kotarbińskiego. Społeczność uczelni zachowuje wysokie standardy etyczne, chlubi się również otwartością i poszanowaniem wielokulturowości (co także jest immanentną cechą społeczeństwa województwa opolskiego). Podmiotowe podejście do studentów, tak charakterystyczne dla kultury organizacyjnej WSZiA, pozwala na kształtowanie wśród absolwentów kierunku „zarządzanie” krytycznego myślenia, odpowiedzialnego przywództwa i zaangażowania obywatelskiego. Innymi słowy w procesie dydaktycznym zwracamy uwagę na zapewnienie odpowiedniego poziomu wiedzy i wykształcenia, który jest podstawą kreatywnego i krytycznego myślenia o funkcjonowaniu podmiotów gospodarczych; instytucji otoczenia biznesu czy – w pewnym wymiarze – życia publicznego.

Przedstawione wcześniej dane z systemu ELA jednoznacznie potwierdzają, że przyjęta w WSZiA koncepcja kształcenia jest nie tylko dostosowana do potrzeb rynku pracy, ale ponadto pozwala na postawienie tezy, że WSZiA kształci ludzi o rozległych horyzontach, świadomych swych przekonań, rozumiejących i respektujących światopogląd innych, otwartych i tolerancyjnych. W przeciwnym wypadku, mieli by nie tylko problemy ze znalezieniem pracy, ale również pozbawieni byłiby możliwości odkrywania nowych i atrakcyjnych ścieżek karier zawodowych.

Przyjęta koncepcja kształcenia stanowi w istocie rzecz odzwierciedlenie działań Uczelni na rzecz kształcenia kompetentnych kadr menadżerskich, wyposażonych w specjalistyczną wiedzę z zakresu zarządzania, ekonomii, finansów czy podstaw prawa.

Absolwenci kierunku „zarządzanie”, co potwierdzają dane wspomnianych już zestawień ELA, ale także badań regionalnego Obserwatorium Rynku Pracy są w pełnym tego słowa znaczeniu zdolni do:

- samodzielnego postrzegania, badania i rozwiązywania problemów zarządczych w organizacjach, życia gospodarczego;
- świadomego wypełniania obowiązków i korzystania z praw obywatelskich;
- pełnienia w społeczeństwie roli intelektualnych liderów oraz odpowiedzialnego wykonywania funkcji publicznych.

W świetle powyższego warto zaznaczyć, że:

- prowadzona polityka jakości kształcenia, jej proces doskonalenia i rozwijania są zgodne ze strategią WSZiA;
- koncepcja kształcenia na studiach na kierunku „zarządzanie” I i II stopnia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno- gospodarczego i rynku pracy;
- jest nastawiona na łączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną oraz kształtowanie kompetencji społecznych;
- jest dostosowana do oczekiwań pracodawców i studentów.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu i ocenie programu studiów ma charakter procesowy. Uważamy jak wspomniano wcześniej, że wyposażamy studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje które umożliwią im skuteczne konkurowanie na rynku pracy oraz że zapewniamy im dostęp do narzędzi, dzięki którym mogą się rozwijać w wybranym przez siebie kierunku. Dążymy bowiem do tego, by wielu z nich brało czynny udział w procesie dalszej transformacji oraz kreowaniu innowacyjności zarówno lokalnej, gospodarki, jak i ogólnokrajowej. Jak się wydaje, wiedza przekazywana studentom WSZiA na kierunku „zarządzanie” ma nie tylko swoje źródło w badaniach naukowych, ale również doświadczeniach praktyki gospodarczej będącej naszym istotnym interesariuszem w procesie kształtowania koncepcji kształcenia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Na ostateczny kształt programu studiów na którym opiera się realizacja procesu dydaktycznego, a w efekcie kształtowanie sylwetki absolwenta na kierunku „zarządzanie” – wpływają trzy elementy:

treści programowe, potrzeby lokalnego rynku pracy oraz zakres kompetencji i kwalifikacji zatrudnionych na uczelni pracowników. Treści programowe są zgodne z określonymi dla kierunku efektami kształcenia uwzględniając aktualny stan badań naukowych prowadzonych na wydziale z obszaru i dziedziny do której przyporządkowany jest kierunek .

Studia I stopnia na kierunku „zarządzanie” realizowane są w ramach sześciu semestrów. W całym toku studiów student studiów stacjonarnych realizuje 2150 godzin dydaktycznych, student studiów niestacjonarnych 1405 godzin, uzyskując odpowiednio na studiach stacjonarnych 189 pkt ECTS, na studiach niestacjonarnych również 189 punkty ECTS.

Studia II stopnia na kierunku „zarządzanie” realizowane są w ramach czterech semestrów . W całym toku studiów student studiów stacjonarnych realizuje 1175 godzin, student studiów niestacjonarnych 785 godzin uzyskując odpowiednio na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 125 punkty ECTS.

Programy kształcenia składają się z opisu spójnych, kierunkowych i modułowych efektów kształcenia, zgodnych z PRK dla Szkolnictwa Wyższego oraz z opisu procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, wraz z przypisanymi do poszczególnych przedmiotów punktami ECTS. Plan studiów zawiera wykaz przedmiotów z podziałem na semestry, rodzaje zajęć w ramach każdego przedmiotu (wykład, ćwiczenia, konwersatoria, seminarium, laboratorium) praktyki zawodowe, liczbę godzin dydaktycznych (jedna jednostka dydaktyczna to 45 min) dla każdego rodzaju zajęć, sposób zaliczenia oraz przypisaną przedmiotom i praktykom liczbę punktów ECTS.

Plan studiów określa czas trwania studiów, łączną liczbę punktów ECTS potrzebną do uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz inne wymagania, niezbędne do zaliczenia kolejnych semestrów i lat studiów.

Jak wspomniano studia na kierunku „zarządzanie” – studia I stopnia realizowane są w ramach sześciu semestrów, dla studiów II stopnia czterech semestrów, w trakcie których realizowane są zajęcia będące obowiązkowymi dla wszystkich studentów bez względu na zadeklarowany moduł/profil oraz zajęcia do wyboru. Wśród zajęć obowiązkowych obok takich jak: język obcy (studia I stopnia), kultura i rekreacja, grupa przedmiotów ogólnouczelnianych i kierunkowych szczególnego znaczenia nabierają te, które są ściśle związane z problematyką zarządzania oraz prowadzonymi na uczelni badaniami naukowymi. Do grupy takich zajęć (dla studentów I stopnia) zalicza się blok: wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań ekonomiczno-biznesowych, aspekty finansowe przedsiębiorstwa oraz informatyzację procesów gospodarowania a dla studentów II stopnia metody ilościowe zarządzania, prawne uwarunkowania organizacji, zarządzanie logistyczno-marketingowe oraz aspekty finansowe organizacji.

Od czwartego semestru dla studiów I stopnia, a od trzeciego dla studentów II stopnia proponuje się studentom uczestniczenie w zajęciach profilujących ściśle skorelowanych z zadeklarowanym (wybrany) modułem/profilem.

W trakcie realizacji programu kształcenia student I stopnia kierunku „zarządzanie” realizuje: na studiach stacjonarnych 1100 godzin wykładów (51,3% wszystkich godzin) oraz 1050 godzin ćwiczeń i laboratoriów (49.7%), na studiach niestacjonarnych odpowiednio 770 godzin wykładów (55% wszystkich godzin) oraz 635 godzin ćwiczeń i laboratoriów co stanowi 45% wszystkich godzin.

Na studiach II stopnia studenci studiów stacjonarnych realizują 1175 godzin z czego 665 godzin to wykłady (57%), 510 ćwiczenia (43%). Studenci studiów niestacjonarnych realizują 785 godzin w tym 440 to wykłady (56%) 345 ćwiczenia (44%).

Należy również nadmienić że na kierunku „zarządzanie” pracownicy będący zatrudnieni w WSZiA na pierwszym etapie realizują 75.74% wszystkich zajęć ujętych w programie.

Rok akademicki na kierunku „zarządzanie” - studia I i II stopnia rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Zajęcia w roku akademickim podzielone są na dwa semestry z wyodrębnionym terminem realizacji zajęć dydaktycznych i sesji egzaminacyjnej. Okresem rozliczeniowym na uczelni jest semestr. Każdy semestr dla studentów studiów stacjonarnych obejmuje 15 tygodni zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych 8 zjazdów w każdym semestrze . Średnia liczba godzin zajęć podczas jednego zjazdu nie przekracza 28. Niektóre zajęcia podobnie jak seminaria dyplomowe dla studentów studiów niestacjonarnych mogą odbywać

się w formie on-line w ciągu tygodnia w godzinach popołudniowych.

Harmonogramy zajęć są przygotowywane na cały semestr i udostępniane studentom i pracownikom przed jego rozpoczęciem. Jest on dostępny w dziekanacie uczelni, na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Uczelni. Harmonogram zajęć umożliwia naszym zdaniem realizację procesu kształcenia zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.

Student kierunku „zarządzanie” - I i II stopnia może studiować wg indywidualnej organizacji (IOS) na zasadach ustalonych przez Dziekana. Indywidualna organizacja studiów realizowana jest poprzez dostosowanie terminów odbywania zajęć do potrzeb studenta z uwzględnieniem możliwości prowadzących zajęcia, bez zmian zakresu obowiązków studenta.

Studia, według indywidualnej organizacji (IOS) mogą realizować studenci, którzy spełniają następujące warunki:

- stan zdrowia studenta bądź jego bliskich uniemożliwia inne jak IOS studiowanie,
- ciągła opieka nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny wymagająca obecności studiumującego,
- wykonują specyficzną pracę, uniemożliwiającą uczestnictwo w zajęciach (praca za granicą, czynne uprawianie sportu)
- studium za zgodą dziekana, na więcej niż jednym kierunku studiów,
- posiadają inną nadzwyczajną sytuację (przewlekła choroba, ciąża)

Zgody na IOS, na wniosek studenta, udziela Dziekan Wydziału. IOS nie oznacza zmniejszenia wobec studenta wymagań odnoszących się do osiągnięcia efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji wynikających z realizacji przedmiotów przewidzianych planem studiów oraz programem kształcenia na danym kierunku.

Weryfikacja efektów kształcenia jest dostosowana do potrzeb i możliwości studenta niepełnosprawnego. W przypadku tych osób (głównie z niepełnosprawnością ruchową) zajęcia dla grupy do której należy student planowane są w budynkach przystosowanych do stopnia niepełnosprawności.

Przygotowanie studentów do pełnienia funkcji zawodowych, jest jednym z istotnych elementów wdrożenia na studiach modelu permanentnego kontaktu studenta z szeroko rozumianymi podmiotami rynku. Realizowane jest to m.in. poprzez obowiązkowe praktyki zawodowe oraz wprowadzenie tzw. projektów. Ich zasadniczym celem jest konfrontacja zdobywanej wiedzy z potrzebami i wymogami działań praktycznych, oraz wypracowanie odpowiednich postaw: rzetelności w wykonywaniu obowiązków, punktualności, komunikatywności czy umiejętności pracy zespołowej. Praktyki zawodowe dla których uczelnia określiła efekty kształcenia realizowane są na kierunku „zarządzanie” zarówno I jak i II stopnia w wymiarze 4 tygodni w instytucjach związanych z realizowanym kierunkiem studiów. Student ma obowiązek zrealizować je w trakcie trwania procesu kształcenia i przedłożyć stosowne dokumenty (dzienniczek praktyk) potwierdzające odbycie praktyki i zrealizowanie założonych efektów w dziekanacie uczelni.

Odpowiednie warunki do realizacji praktyk, zapewniają stosowne umowy a przede wszystkim renomę uczelni i jej pozycja w regionie. Jest to wykorzystane dla zapewnienia studentom kierunku „zarządzanie”, właściwych warunków kształcenia praktycznego.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady i warunki przyjęcia na studia na kierunku „zarządzanie” określa obowiązująca Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z dnia 30 sierpnia 2018r.) oraz Statut Uczelni.

Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie przedłożenia następujących dokumentów⁴:

---

⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z dnia 30 sierpnia 2018r Art. 69. Pkt. 1,2,3)

- a) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- b) opłaty wpisowego,
- c) zawarcia umowy między uczelnią a studentem w formie pisemnej o warunkach odpłatności za studia i usługi edukacyjne,
- d) zaakceptowania regulaminu studiów i opłat.

Decyzję o przyjęciu podejmuje Rektor. W razie odmowy, osobie ubiegającej się o przyjęcie na studia przysługuje odwołanie o ponowne rozpatrzenie podania w terminie czternastu dni od daty doręczenia decyzji. Za dzień przyjęcia na studia przyjmuje się datę podpisania umowy między uczelnią a studentem. Osoba przyjęta na studia nabywa prawa studenta z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania, którego treść określa statut uczelni.

Weryfikacja osiągnięć studentów uwzględnia wszystkie aspekty kształcenia tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje. Ponieważ każdy z tych aspektów w różnym zakresie jest realizowany w ramach poszczególnych przedmiotów i każdy z nich wymaga innego sposobu sprawdzenia efektów, do weryfikacji nabytych umiejętności i kompetencji wykorzystuje się różne metody, adekwatne do realizowanych treści programowych oraz metod i form kształcenia w ramach konkretnych zajęć. Przedstawiciele Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wyrywkowo dokonują sprawdzenia, czy zaliczenie/egzamin odbywa się zgodnie z założeniami opisanymi w karcie przedmiotu. Na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznym WSZiA stosuje się zaliczenia przedmiotów na podstawie: kolokwium, testów i egzaminów w formie pisemnej bądź ustnej, prac projektowych samodzielnie przygotowanych przez studentów bądź grupę studentów, prezentacji prac badawczych. Inne sposoby oceniania studentów odbywają się również w formie sprawdzianu w postaci końcowej rozmowy ze studentem czy rejestrowanej aktywności na zajęciach. Po każdej sesji egzaminacyjnej pracownik prowadzący przedmiot zobowiązany jest sporządzić protokół zaliczeniowy i przekazać go do Dziekanatu.

Ogólne wymagania dotyczące procesu dyplomowania na kierunku „zarządzanie” zawarte są w Regulaminie studiów WSZiA w Opolu. Praca dyplomowa stanowi samodzielne, pisemne opracowanie przez studenta ustalonego tematu badawczego. Opiekę naukową nad realizacją pracy dyplomowej sprawuje Promotor.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest:

- zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych i praktyk zawodowych objętych programem studiów kierunku "zarządzanie" oraz uzyskanie liczby punktów ECTS określonej w efektach kształcenia dla poziomu licencjackiego i magisterskiego oraz profilu ogólnoakademickiego studiów,
- uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej za pracę dyplomową.

Temat pracy dyplomowej ustala prowadzący seminarium wraz ze studentem, biorąc pod uwagę zainteresowania studenta, wybrany moduł/profil oraz potrzeby praktyki gospodarczej i społecznej. Zalecane jest łączenie tematyki prac dyplomowych z działalnością naukową nauczycieli akademickich lub ich doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią. Ocena zgodności prac dyplomowych z kierunkiem studiów oraz profilem kształcenia dokonywana jest przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W pracy dyplomowej student powinien wykazać się umiejętnością stosowania metod badawczych właściwych dla swojego kierunku kształcenia, znajomością źródeł i literatury przedmiotu w zakresie opracowywanego tematu, umiejętnością właściwej konstrukcji pracy, logicznej argumentacji i prawidłowego wyciągania wniosków oraz formułowania tez. Oceny pracy dyplomowej dokonuje Promotor pracy oraz Recenzent.

Na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznym obowiązują przyjęte w WSZiA zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac dyplomowych: magisterskich i licencjackich. Dotyczą one w szczególności ujednoczenia zasad konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny. Zostały one opisane w Regulaminie Studiów WSZiA oraz Zarządzeniu Rektora w sprawie Zasad przygotowania prac dyplomowych w WSZiA.

Zakłada się przede wszystkim, że: praca dyplomowa powinna stanowić dowód na to, że dyplomant opanował wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z dyscypliny odpowiadającej kierunkowi studiów.

Procedura zgłaszania tematów prac dyplomowych przez nauczycieli akademickich dla studentów odbywa pod nadzorem Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Proponowane tematy prac dyplomowych ogłasza się studentom na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Uczelni. Lista promotorów prac dyplomowych jest przedstawiana studentom pod koniec semestru, przed rozpoczęciem seminarium dyplomowego. Na prośbę studentów organizuje się również spotkania z promotorami i studentami, na których Dziekan lub Prodziekan prezentuje sylwetki naukowe promotorów, a studenci mają możliwość uzyskania bezpośrednich informacji wyjaśniających wątpliwości dotyczące wyboru problematyki badawczej pracy i promotora. Dopuszczalna jest także możliwość uściślenia lub korekty tematu realizowanej pracy, nie później jednak niż do końca przedostatniego semestru studiów. Złożenie pracy dyplomowej następuje w dziekanacie w okresie sesji egzaminacyjnej ostatniego semestru studiów i po pełnej realizacji zakładanych efektów kształcenia na podstawie stosownej dokumentacji. Końcowa ocena z pracy dyplomowej stanowi średnią arytmetyczną ocen wystawionych przez promotora i recenzenta. Student ma prawo wglądu do recenzji swojej pracy dyplomowej

W celu weryfikacji samodzielności napisanej pracy dyplomowej wymagany jest wydruk z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego oraz opinie promotora w sprawie dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony. Egzamin dyplomowy organizuje Dziekan a zasady jego przeprowadzania są określone w Regulaminie studiów WSZiA. Egzamin ten obejmuje zwykle zwięzłe przedstawienie celu i najważniejszych osiągnięć pracy oraz odpowiedzi na pytania członków Komisji Egzaminacyjnej, która powoływana jest przez Dziekana. W toku egzaminu dyplomowego ocenie poza merytoryczną poprawnością odpowiedzi na zadane pytania, podlega także umiejętność wypowiedzania się w sposób precyzyjny, zrozumiały, z zastosowaniem języka specjalistycznego na temat dotyczący opracowanego zagadnienia.

Ostatecznie szczegółowe zasady procesu dyplomowania na kierunku „zarządzanie” uwzględniają procedurę:

1. upubliczniania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych,
2. organizacji i dokumentowania egzaminu dyplomowego,
3. wyrywkowego analizowania standardów jakości prac dyplomowych z uwzględnieniem oczekiwanych efektów kształcenia.

W procesie dyplomowania uczestniczą interesariusze zewnątrzni m. in. poprzez proponowanie tematów prac dyplomowych.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje okresowo oceny procesu dyplomowania na danym kierunku. Jego zadaniem jest sprawdzenie, czy zostały osiągnięte kierunkowe efekty kształcenia, wskazanie ewentualnych niedociągnięć i możliwych sposobów poprawy jakości kształcenia. Wybrane prace dyplomowe wraz z dokumentacją z egzaminu dyplomowego poddawane są ocenie w zakresie poprawności formalnej procesu dyplomowania oraz określenia czy i jakim stopniu możliwe było zweryfikowanie w procesie dyplomowania założonych efektów kształcenia.

Postępy studenta w zakresie osiąganych efektów kształcenia monitoruje i ocenia prowadzący zajęcia, który jest zobowiązany do terminowego uzupełnienia i poinformowania studentów o wynikach tej weryfikacji dokonując stosownego wpisu w indeksie elektronicznym. Na zakończenie każdego semestru dziekanat przygotowuje dane dotyczące ocen zaliczeń i egzaminów z poszczególnych przedmiotów będące podstawą m. in. weryfikacji efektów kształcenia.

Skuteczność sprawdzenia realizacji efektów kształcenia umożliwia prowadzona na kierunku procedura ich realizacji oparta o trzy kroki: informacja (*student jest informowany na pierwszych zajęciach o osiąganych na przedmiocie efektach*), realizacja (*w trakcie prowadzonych zajęć*), weryfikacja (*po zakończeniu zajęć*). Metody sprawdzania i oceniania zakładanych efektów kształcenia zostały określone, jak wspomniano dla każdego przedmiotu w kartach przedmiotowych.

Osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia jest weryfikowane przez zaliczania i egzaminy realizowane w różnych formach: egzaminy ustne, testy otwarte lub zamknięte, przygotowanie

referatu, przygotowanie prezentacji, zaliczenie ustne, egzamin pisemny otwarty i z zadaniami, obrona pracy dyplomowej obejmująca problematykę pracy i problematykę treści w ramach wybranej dyscypliny. W przypadku praktyki zawodowej postawą jej zaliczenia jest osiągnięcie założonych efektów obejmujących zarówno efekty z zakresu wiedzy, kompetencji jak i umiejętności. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów. Szczególne znaczenie w procesie weryfikacji efektów kształcenia przypisuje się tym efektom które umożliwiają absolwentom „poruszanie się” po rynku pracy. Obok pozyskania przez studentów wiedzy z zakresu problematyki studiowanego kierunku dużą rolę przypisuje się tym metodom (*wystąpienia, prezentacja, przygotowanie się do zajęć*) które kształtują u studenta postawę otwartości, umiejętności pracy w grupie, prawidłowego wnioskowania, swobodnego wypowiedzania się zarówno w języku polskim jak i angielskim oraz wyzwalają postawę przedsiębiorczości. Zweryfikowane efekty są dokumentowane przez prowadzących zajęcia (*prace pisemne, pytania egzaminacyjne, testy egzaminacyjne*) przez okres jednego semestru, natomiast prace dyplomowe w jednym egzemplarzu wraz z kartą praktyki są archiwizowane w archiwum uczelni. System sprawdzania i oceniania opiera się na formularzach oceny efektów oraz na matrycy efektów zawierającej informacje o częstotliwości występowania zakładanego efektu. W formularzach wskazywane są efekty z osiągnięciem których zarówno studenci jak i prowadzący mogą mieć problem, a także formułowane są wnioski dotyczące ich zmian w dalszym procesie kształcenia. Ocena osiągania przez studentów efektów przedmiotowych oraz wszelkie zmiany dotyczące tej oceny są dokonywane przez nauczycieli akademickich po zakończeniu zajęć i zgłaszane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. System weryfikacji i oceny zakładanych efektów jest zorientowany na studenta, umożliwia uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów oraz motywuje studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Najlepszym jednak weryfikatorem założonych dla kierunku efektów jest rynek pracy i umiejętność poruszania się po nim naszych absolwentów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Jak już wspomniano w niniejszym raporcie, zasoby kadrowe uczelni można zaliczyć do jej atutów, na co zwracano uwagę m.in. w raportach PKA z poprzednich wizytacji.

4.1. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami – patrz załącznik.

Jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu studiów na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Zatrudniona kadra spełnia wymagania zawarte w przepisach prawa.

O właściwych kompetencjach i kwalifikacjach kadry świadczy m.in. proces błyskawicznego i sprawnego dostosowania się do uwarunkowań związanych realizacją kształcenia na odległość, związanych z epidemią wirus SARS-CoV-2. Już w pierwszej fazie ograniczeń (kwiecień-marzec 2020) zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem własnej platformy *e-learningowej* WSZiA, a w kolejnych miesiącach zostały przeniesione do systemu *Google Meet*. Uczelnia – mimo problemów związanych z zarażeniem niemal w 100 % obsługi administracyjnej Dziekanatu, nie tylko cały czas funkcjonowała w formie zdalnej, ale również pełnione były dyżury (z zachowaniem najwyższego rygoru sanitarnego), dzięki którym studenci WSZiA nie mieli żadnych problemów z rozwiązywaniem problemów bytowych i organizacyjnych.

4.2 Polityka kadrowa:

Jak już wspomniano w raporcie politykę kadrową WSZiA na kierunku „zarządzanie” cechuje dbałość o rozwój własnej kadry; wsparcie w procesach awansu zawodowego i naukowego; powiązanie prac badawczych z realizowanymi przedmiotami; a także – co warte szczególnego

podkreślenia – wykorzystanie doświadczenia praktycznego pracowników w realizacji zajęć typu: ćwiczenia, warsztaty, projekty, gry, laboratoria ip.

Dla wszystkich etatowych pracowników WSZiA biorących udział w procesie kształcenia na kierunku *zarządzanie* uczelnia stanowi podstawowe i jedyne miejsce pracy.

W analizowanym okresie – lata 2015 – 2020 awans zawodowy uzyskali (tytuł profesora WSZiA) :

1. Dr Tadeusz Pokusa;
2. Dr Włodzimierz Wornalkiewicz;
3. Dr Witold Potwora.

Dr Wojciech Duczmal rozpoczął starania o otwarcie przewodu habilitacyjnego – *kolowium* habilitacyjne – jesień 2021

Mgr Ferdynand Reiss – etatowy pracownik WSZiA – w 2014 r. obronił pracę doktorską *Czynniki procesu podejmowania decyzji wymiany pojazdów w przedsiębiorstwie transportu drogowego* na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach.

Mgr Maciej Potwora zakończył studia doktoranckie w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 2016.

W przypadku wsparcia władz uczelni w rozwoju karier naukowych i zawodowych, szczególnie w kontekście procesu dydaktycznego warto zwrócić uwagę również na wyjątkową pozycję pracowników WSZiA w gremiach i instytucjach kreujących politykę gospodarczą regionu, a także organizacjach otoczenia biznesu:

1. prof. zw. dr hab. Marian Duczmal:
  - Przewodniczący Rady Opolskiej Izby Gospodarczej – od 2000 r.
  - członek Rady Krajowej Izby Gospodarczej – od 2000 r.;
  - członek Wojewódzkiego Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Rozwoju Regionu za lata 2010 – 2020;
  - członek Zespołu ds. Regionalnych Programów Operacyjnych;
  - członek Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020;
  - członek Prezydium Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Oddziału PAN w Katowicach;
  - laureat Złotej Honorowej Odznaki „Zasłużony dla Województwa Śląskiego” przyznawanej osobom, które całokształtem działalności przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju województwa śląskiego
2. dr Wojciech Duczmal:
  - Członek zespołu opracowującego: *Strategię Rozwoju Szkolnictwa Wyższego w Polsce od roku 2020*,
3. mgr Józef Kaczmarek:
  - Od 2007 – Prezes zarządu PeKaDe spółka z o. o.
  - Od 2016 –Prezes Stowarzyszenia Promocja Zdrowia Klastr 50+;
  - 2000-2018 Członek Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego;
  - Od 2018 – członek Zespołu ds. cudzoziemców Województwa Opolskiego „*Razem dla integracji*”.
4. dr Tadeusz Pokusa profesor WSZiA:
  - laureat Złotego Lauru Umiejętności i Kompetencji w kategorii *osoba wspierająca rozwój gospodarki rynkowej* przyznany przez Opolską Izbę Gospodarczą;
  - członek stałej Konferencji Wojewody Opolskiego opiniującej wdrożenia projektów w ramach zagospodarowania środków Unii Europejskiej;
  - laureat Złotej Honorowej Odznaki „Zasłużony dla Województwa Śląskiego” przyznawanej osobom, które całokształtem działalności przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju województwa śląskiego.
5. dr Witold Potwora profesor WSZiA:
  - Przewodniczący Rady Nadzorczej Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu;

- b. sekretarz naukowy sekcji ekonomicznej Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach;
  - b. członek Zarządu Głównego PTE;
  - b. Prezes Opolskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.
  - wyróżnienie: Złota odznaka PTE;
  - wyróżniony: Odznaką honorową „Za zasługi dla „Województwa Opolskiego”;
6. dr Jadwiga Ratajczak:
- członek Zarządu Opolskiego Oddziału PTE
7. prof. zw. dr hab. Włodzimierz Szkutnik:
- laureat Złotej Honorowej Odznaki „Zasłużony dla Województwa Śląskiego” przyznawanej osobom, które całokształtem działalności przyczyniły się do gospodarczego, kulturalnego i społecznego rozwoju województwa śląskiego.

Jak już wspomiano w procesie dydaktycznym udział biorą również osoby o wyjątkowym dorobku zawodowym (praktycznym). Należą do nich m.in.:

1. dr Wojciech Goleński – pracownik Najwyższej Izby Kontroli;
2. dr Irena Koszyk (etatowy pracownik Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA) – w przeszłości m.in. Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Opolu; Naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miasta w Opolu; Prezes Stowarzyszenia Szkół Innowacyjnych Regionu Opolskiego; członek Rady Programowej Ogólnopolskiego Towarzystwa Szkół Twórczych w Warszawie;
3. dr Apolonia Klepacz: w przeszłości Wicewojewoda Opolski; b. Senator RP; Dyrektor ds. rozwoju w firmie REMONDIS Opole;
4. dr Krzysztof Krukowski – właściciel Kancelarii Prawniczej;
5. dr Kazimierz Łukawicki: w przeszłości: Wicestarosta Powiatu Strzeleckiego; - 2002-2003 - Opolska Regionalna Kasa Chorych - Dyrektor Oddziału Regionalnej Opolskiej Kasy Chorych; Dyrektor Oddziału NFZ w Opolu; Prezes Zarządu i Dyrektor Przedsiębiorstwa Uzdrawiskowego "Ustroń S.A." w Ustroni; Inspektor Powiatowy Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krapkowicach; członek Członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Higienicznego w Warszawie;
6. dr Grzegorz Zajączkowski: Zastępca Inspektora ds. Ochrony Danych Osobowych Sądu Rejonowego w Gliwicach;
7. mgr Stanisław Gaweł – dowódca plutonu ds. zabezpieczenia X Brygady Logistycznej w Opolu; w przeszłości m.in. dowódca plutonu Misji Wojskowej w ramach: *Enduring Freedom Afganistan*;
8. mgr Daniel Palimąka: b. członek Zarządu Powiatu Nyskiego; Zastępca Dyrektora Gabinetu Marszałka Województwa Opolskiego;
9. mgr Donat Przybylski - Inspektor wydziałów: Oświaty i Sportu oraz Rozwoju i Promocji Urzędu Miasta w Opolu;
10. mgr Aleksander Sienkiewicz: Naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego Urzędu Miasta w Opolu.

Doświadczenie praktyczne, tak w zakresie prowadzonych przedmiotów, jak i pracy badawczej ma również większość asystentów – etatowych pracowników WSZiA w Opolu – patrz – szczegółowy opis kadry.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu to dwa nowoczesnie wyposażone budynki dydaktyczne. Główna siedziba z rektoratem, dziekanatem i biblioteką mieści się w wyjątkowej dzielnicy Opola - na opolskiej Pasiectwie przy ulicy Niedziałkowskiego 18. Drugi budynek dydaktyczny wraz z akademikiem sąsiaduje z krytą pływalnią i położony jest w samym centrum

miasta przy ulicy Ozimskiej 63. Bliska odległość od centrów komunikacyjnych i przesiadkowych sprawia, że dotarcie na uczelnię, jest proste i szybkie.

Władze uczelni od momentu powołania Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu w 1996 roku postawiły sobie za cel stworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej, w której studenci będą zdobywać wiedzę w warunkach nowoczesnej infrastruktury. Efektem tej polityki było wybudowanie obiektu (adaptacja oraz dobudowanie dodatkowych pomieszczeń) przy ulicy Niedziałkowskiego 18. Budynek ten został oddany do użytku w 1998 roku. Kontynuacją wysiłków w celu poprawy warunków kształcenia była kolejna inwestycja w 2001, której efektem było oddanie obiektu przy ulicy Ozimskiej 63. Budynek ten na trzech najwyższych piętrach dostosowany jest do zamieszkania przez studentów. Stworzono tam nowoczesny hotel studencki. W 2007 roku oddano także, między innymi dla potrzeb studentów, obiekt hotelowo - rekreacyjny przy ulicy Oleskiej 11. W tym kompleksie studenci mogą odbywać zajęcia z WF oraz realizować programy rekreacyjne.

Obiekty cechuje interesująca, nowoczesna i funkcjonalna architektura. Baza materialno - techniczna należy niewątpliwie do silnych stron uczelni i pozwala na realizację różnych projektów naukowych i badawczych.

W głównym budynku uczelni mieszczącym się przy ul. Niedziałkowskiego znajdują się: rektorat, dziekanat uczelni, dziekanat studiów podyplomowych, biuro obsługi cudzoziemców, biblioteka wraz z czytelnią, biuro projektów realizowanych na uczelni, kwestura, kadry oraz dział stypendialny. Ponadto w budynku zlokalizowane są: 2 duże aule wykładowe, 6 sal ćwiczeniowych, 1 sala komputerowa i 4 sale seminaryjne.

W budynku przy ul. Ozimskiej znajdują się: 3 duże aule wykładowe, 5 sal ćwiczeniowych i 1 sala komputerowa. Ponadto w budynku mieści się akademik dla studentów, o wysokim standardzie mieszkaniowym. Każdy pokój wyposażony jest w węzeł sanitarny oraz bezpłatny dostęp do szybkiej sieci internetowej za pośrednictwem sieci kablowej i bezprzewodowej.

Obydwa budynki dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Do dyspozycji studentów i słuchaczy jest także zaplecze gastronomiczne znajdujące się w budynkach dydaktycznych przy ul. Ozimskiej 63 i Niedziałkowskiego 18.

Studenci mogą korzystać z zaplecza rekreacyjno - sportowego znajdującego się przy ul. Oleskiej 11, gdzie również odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego/kulturę i rekreację.

Sale wykładowe wyposażone są w najnowocześniejszy sprzęt m.in. tablice, wizualizatory, projektory, rzutniki, kamery oraz monitory interaktywne. Jest to nowoczesne i specjalistyczne wyposażenie techniczne, zapewniające przeprowadzenie procesu kształcenia studentów na najwyższym poziomie. Obecnie uczelnia dysponuje :

- 4 tablicami interaktywnymi,
- 6 wizualizatorami,
- 16 projektorami multimedialnymi,
- 11 rzutnikami pisma,
- 34 drukarkami i urządzeniami wielofunkcyjnymi,
- 64 laptopami/notebookami,
- 23 tabletami,
- 84 zestawami komputerowymi,
- 6 kamerami,
- 4 serwerami,
- 55 monitorami interaktywnymi.

WSZiA w Opolu od początku swojego istnienia realizuje politykę otwartych drzwi cechującą się otwartością na studenta, dającą mu powszechny dostęp do infrastruktury uczelni i możliwości korzystania z urządzeń technicznych.

Uczelnia dysponuje stałym łączem światłowodowym zapewniającym połączenie z globalną siecią Internet z szybkością transmisji 100Mbps. Dostawcą usługi dostępowej do Internetu jest Interneta S.A. WSZiA posiada własny serwis hostingowy w ramach, którego uruchomionych jest 18 serwisów internetowych, w tym m.in.:

- główny serwis informacyjny uczelni: <http://www.wszia.opole.pl>,
- elektroniczny katalog biblioteki,
- elektroniczny indeks studenta,
- platforma e-learningowa,
- serwisy informacyjne o realizowanych lub współrealizowanych projektach.

Do innych usług oferowanych w WSZiA należą: własny serwer pocztowy, internetowy serwer plików i inne okazjonalnie uruchamiane w ramach prowadzonych działań edukacyjnych, organizacyjnych lub popularyzatorskich.

Do obsługi w/w WSZiA posiada zakupioną ze środków własnych lub dofinansowaną ze środków finansowych z UE bazę sprzętową opartą na rozwiązaniach markowych firm: Intel, DELL, SUN itd. Dla studentów, pracowników i mieszkańców domu studenta dostęp do sieci komputerowej może odbywać się z użyciem połączenia kablowego lub z wykorzystaniem bezprzewodowych punktów dostępowych. Niezależnie od miejsca przebywania w WSZiA dostęp do sieci internetowej odbywa się z identyczną szybkością.

Uczelnia posiada własne oryginalne i nowoczesne zintegrowane oprogramowanie bazodanowe o szerokim zakresie funkcjonalności, wykonane w technologii modularnej i wykorzystywane jako podstawowe narzędzie w następujących obszarach:

- wspomaganie procesów kształcenia studenta,
- obsługa dziekanatu, wspomaganie działu kadr (elektroniczne karty osobowe pracowników),
- rozliczenia finansowo-księgowe (fakturowanie, przelewy elektroniczne, bilans, inwentaryzacja),
- biblioteka (system magazynowania i rezerwacji książek, katalog, inwentaryzacja),
- przydział stypendiów.

Do posiadanego przez nas systemu oprogramowania opracowaliśmy oryginalne oprogramowanie warstwy pośredniej, umożliwiające integrację z systemem obsługi elektronicznej legitymacji studenckiej.

Wymienione oprogramowanie jest na bieżąco modyfikowane i aktualizowane, reagując w sposób elastyczny na zmiany w przepisach prawnych i organizacyjnych. Wiele zadań wykonywanych jest w sposób automatyczny na podstawie wypracowanych w WSZiA algorytmów. Dużą uwagę zwracamy na dobór oprogramowania dla utrzymania ciągłości pracy i rozbudowy naszego systemu informatycznego. Gdy tylko warunki techniczne na to pozwalają, wykorzystujemy niekomercyjne oprogramowanie, obniżając koszty naszego systemu. Duża część systemu wykorzystuje dostępne tzw. „wolne” oprogramowanie: Linux, PHP, Firebird, Apache, ProFTPD, Moodle, qmail, JOOMLA, itp.

Dodatkowo:

- Od 2007 r. rozszerzany jest zakres działań platformy E-learningowej,
- Każdy student i pracownik WSZiA w Opolu ma możliwość nieodpłatnego posiadania konta internetowego na serwerach uczelni. W ramach posiadanego konta możliwa jest obsługa poczty elektronicznej oraz posiadanie osobistego serwisu www,
- Każda organizacja studencka działająca na terenie uczelni objęta jest opieką informatyczną w stopniu umożliwiającym zaistnienie w globalnej sieci Internet

Zwracamy dużą uwagę na dobór oprogramowania dla utrzymania ciągłości pracy i rozbudowy naszego systemu informatycznego.

Pracownia komputerowa oraz komputery w bibliotece wyposażone są w oprogramowanie specjalistyczne, pozwalające realizować programy nauczania na poszczególnych kierunkach. Studenci mają dostęp do wirtualnej biblioteki z naszej sieci pod adresem <https://wbn.ic.edu.pl/>. W bibliotece mamy również dostęp do audiobooków, a także czasopism z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. Rocznie uczelnia zamawia około 300 nowych książek. Wydawnictwo WSZiA w Opolu do chwili obecnej wydało 189 publikacji. Biblioteka czynna jest od wtorku do soboty w godzinach pracy uczelni. Ponadto studenci mają dostęp do katalogu on-line.

Z uwagi na stan pandemii zaoferowaliśmy naszym studentom szereg udogodnień związanych z wypożyczaniem książek m.in.

- Wydłużony termin zwrotu książek
- Większa ilość wypożyczanych pozycji
- Możliwość zamawiania książek on-line i ich odbioru bez kontaktu bezpośredniego
- Obowiązkowa kwarantanna książek

Studenci mają dostęp do baz:

Web of knowledge: <http://isiknowledge.com/>

Wiley-Blackwell: <http://www.interscience.wiley.com/>

Elsevier: <http://vls.icm.edu.pl/ss.html>

Web of Science: <http://zatoka.icm.edu.pl/sci/>

Springer <http://vls.icm.edu.pl/cgi-bin/sciserv.pl?collection=springer>

Elsevier : <http://sciencedirect.com/>

Scopus <http://www.scopus.com/>

WSZiA w Opolu dysponuje platformą e-learningową pod adresem: <https://e.wszia.opole.pl> Studenci korzystając z platformy mają obowiązek logowania się otrzymując klucz od administratora. Klucz daje dostęp do realizowanego programu oraz zasobów e-learningowych. Powyższa platforma udostępnia możliwość korzystania z konsultacji, szczególnie dla studentów IPN oraz mieszkających za granicą. Obecnie platforma zapewnia prowadzenie zajęć dydaktycznych on-line.

W obiektach dydaktycznych uczelni znajdują się tablice informacyjne, na których zamieszczane są kompleksowe informacje dotyczące procesu dydaktycznego oraz informacje niezbędne dla studentów np. system stypendialny.

Monitorowanie bazy dydaktycznej odbywa się na bieżąco. Ocena stanu technicznego konsultowana jest także na spotkaniach z interesariuszami oraz samorządem studenckim. Mając na uwadze dążenie do zapewnienia jak najwyższego poziomu kształcenia, urządzenia i narzędzia są modernizowane i dostosowywane systematycznie, stosownie do potrzeb studentów oraz wykładowców zapewniających odpowiedni czyli najwyższy poziom nauczania.

Co roku następuje wymiana i uzupełnienie sprzętu komputerowego i jego oprogramowania. Wykładowcy mają możliwość skorzystania z przenośnych komputerów i projektorów multimedialnych. Liczba tych urządzeń jest zgodna z ich zapotrzebowaniem i corocznie ulega zwiększeniu zarówno ilościowemu jak i jakościowemu.

Jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej podczas realizacji programu studiów jest wysoka również dzięki pozyskanym funduszom zewnętrznym. Dzięki skutecznym działaniom sale dydaktyczne udostępniane studentom gwarantują realizację założonych efektów uczenia się.

W ostatnich latach w ramach grantów unijnych ze środków EFS został zakupiony sprzęt, w tym m.in.: wysokowydajne urządzenia wielofunkcyjne z możliwością drukowania i kopiowania dokumentów, dyktafony, aparaty i kamery cyfrowe.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Założenia i wartości ustawy, zawarte w jej preambule, wskazują na fakt, że Ministerstwo Edukacji i Nauki zakłada szeroką współpracę uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest w niej bowiem zapis: „*uczelnie, oraz inne instytucje badawcze, realizują misję o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym*”. Założenia te traktujemy nie tylko jako troskę o standardy etyczne, obowiązujące w świecie akademickim, wynikające z przyjętego etosu nauki i dążenia do doskonałości naukowej, ale bardziej kompleksowo Współczesne uczelnie stają się bowiem często centrami rozwoju społecznego czy też katalizatorami zmian społeczno-gospodarczych. Uczelnie te, oprócz funkcji dydaktycznej i badawczej, nazywanych w literaturze pierwszą i drugą misją, otrzymują kolejne ważne z punktu widzenia dobrostanu społeczeństw zadanie, jakim jest budowanie i rozwijanie relacji właśnie z otoczeniem społeczno-gospodarczym. To zadanie definiowane jest jako trzecia misja uczelni. Może ona być rozumiana

wąsko i wówczas definicje kładą nacisk na współpracę z biznesem i podmiotami działającymi jedynie w celach maksymalizowania zysku ale można jeszcze, pokusić się o szerszą współpracę uczelni z różnymi typami podmiotów funkcjonujących w sferze gospodarki, tj. z organizacjami pozarządowymi, jednostkami administracyjnymi; samorządem, placówkami edukacyjnymi, medycznymi itp.. Takie podejście sprzyja budowaniu kapitału społecznego uczelni, poprawia jakość programów kształcenia, sprawia ponadto, że projekty badawcze zyskują na aplikacyjności i atrakcyjności, tworzy się przyjazna atmosfera dla rozwoju nauki i naukowców. Nie sposób jednak także pominąć korzyści dla podmiotów współpracujących, które zyskują rzetelną wiedzę na temat prowadzonej działalności oraz wsparcie merytoryczne do wykorzystania w bieżącej lub inwestycyjnej działalności. Sądzymy, że właśnie takie podejście w odniesieniu do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jest charakterystyczne dla funkcjonowania Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu.

Istotnym elementem współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest zatem, jego wpływ na proces tworzenia programów kształcenia. W procesie tym tj. m.in. w określaniu efektów kształcenia oraz programu i planów studiów uwzględnione zostają także opinie interesariuszy zewnętrznych. Już w 2012 r. (21.03. 2012r), zostały podjęte pierwsze konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi a przybierały one następnie głównie formę spotkań w ramach Rady Programowej Interesariuszy, na których to, starano się wyodrębnić oczekiwania tychże interesariuszy dotyczące efektów, które powinien posiadać absolwent kierunku zarządzanie zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia.. Interesariuszami zewnętrznymi są w tym przypadku; członkowie Rady Programowej Interesariuszy współpracujący z Wydziałem Ekonomiczno-Pedagogicznym WSZiA, jak również absolwenci, pracodawcy, w tym przedstawiciele urzędów, instytucji oraz prywatnych przedsiębiorców, członkowie organizacji i stowarzyszeń zawodowych, przedstawiciele władz lokalnych i inni partnerzy społeczni. Pełnią oni funkcję doradczą i opiniodawczą natomiast celem tej współpracy jest:

- wsparcie w zakresie opracowania koncepcji kształcenia na różnych kierunkach i profilach,
- konsultowanie procesu doskonalenia programu kształcenia i planów studiów,
- budowanie i zacieśnianie wzajemnych relacji, wymiana informacji, wiedzy między Wydziałem oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności dla potrzeb lokalnego rynku pracy,
- wzrost zasobów wiedzy praktycznej pracowników naukowo - dydaktycznych, studentów oraz przekazywania tej wiedzy otoczeniu,
- rozwijanie przedsiębiorczych zachowań zarówno wśród studentów, jak i pracowników naukowo – dydaktycznych.

Zakres współpracy Wydziału z Radą Programową Interesariuszy dotyczy również:

- opracowania efektów kształcenia, w szczególności w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, a także planów i programów studiów,
- opracowania i modyfikowania metod i form weryfikacji efektów kształcenia,
- wypracowanie mechanizmów warunkujących zapewnianie bądź doskonalenie jakości kształcenia,
- wypracowania zasad organizacji praktyk studenckich,
- analizy potrzeb rynku pracy i oceny sytuacji zawodowej absolwentów.

W ramach współpracy z interesariuszami wypracowano dwie podstawowe formy: bezpośredni ich udział w procesie tworzenia, dokonywania zmian, uzgadniania i precyzowania wszelkich elementów związanych z kształtowaniem programu kształcenia poprzez uczestnictwo w kolejalnych dyskusjach problemowych i konsultacjach, a także indywidualne konsultacje z konkretnym przedstawicielem interesariuszy. Wszystkie zebrania kolejalne są protokołowane, a na ich podstawie formułowane są wnioski i propozycje zmian doskonalących programy kształcenia. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi w sprawie kształcenia na kierunku *zarządzanie* rozpoczęto, jak wspomniano w 2012 r. Przeprowadzono do tej pory 20 formalnych spotkań, których celem było określenie możliwości współpracy z przedstawicielami przedsiębiorców, samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych oraz służb publicznych, mogących w realny sposób przyczynić się dzięki konsultacjom i wymianie doświadczeń, do dostosowywania programów kształcenia do wymogów otoczenia społeczno-gospodarczego. Realizacja programu kształcenia wspierana jest

funkcjonującym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz odbywa się poprzez doskonalenie i ewaluację programu kształcenia z uwzględnieniem rynku pracy. Ponadto, uczelnia systematycznie współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi oraz pracodawcami przyjmującymi studentów kierunku zarządzanie na praktyki zawodowe.

Przechodząc do szczegółów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kształtowania i doskonalenia programów kształcenia, należy podkreślić, iż partnerskie relacje z tym otoczeniem, szczególnie w aspekcie upowszechniania i propagowania nauki czy też realizacji wspólnych projektów z przedsiębiorstwami i instytucjami administracyjno-samorządowymi, w oczywisty sposób wpływają na dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w którym to uczelnia funkcjonuje. Od prawie dwudziestu pięciu lat bardzo aktywnie i ściśle współpracujemy z różnymi instytucjami i organizacjami szczebla regionalnego. Realizacja wielu projektów - w tym przede wszystkim ich części badawczej, pozwoliła m.in. na nawiązanie szerokiej i bliskiej współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego (w tym przede wszystkim z: Departamentem Koordynacji Programów Operacyjnych, Departamentem Polityki Regionalnej i Przestrzennej, Departamentem Edukacji i Rynku Pracy), Urzędem Wojewódzkim w Opolu, opolskimi urzędami miast i starostw, Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki, 10 Brygadą Logistyczną, Wojewódzkim Urzędem Pracy i powiatowymi urzędami pracy, Opolską Izbą Gospodarczą i Izbą Rzemieślniczą czy Polskim Towarzystwem Ekonomicznym.

Do najważniejszych przejawów tej współpracy należy uczestnictwo i prace przedstawicieli WSZiA lub pełnienie funkcji w:

1. Zespole Redakcyjnym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 i 2014-2020;
2. Radzie Nadzorczej Opolskiego Parku Naukowo-Technologicznego od 2019r. (Przewodniczący)
3. Komisji Dialogu Społecznego przy Wojewodzie Opolskim (rekomendacja Opolskiej Izby Gospodarczej)
4. Zespole ds. Polityki Regionalnej przy Marszałku Województwa Opolskiego;
5. Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy
6. Komisji Konferencji Wojewody Opolskiego na lata 2007-2013 i 2014 -2020 opiniującej projekty zagospodarowania środków Unii Europejskiej;
7. Zespole ds. opracowania Strategii Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 i 2014-2020;
8. Komisji ds. Monitoringu i Ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 i 2014-2020;
9. Zespole Ekspertów ds. opracowania kryteriów wyboru projektów kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego
10. Regionalnym Forum Innowacji Województwa Opolskiego;
11. Radzie Programowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2007–2013 i 2014–2020;
12. Regionalnym Komitecie Sterującym ds. Rozwoju Regionu;
13. Komisji ds. Ocen Oddziaływań na Środowisko przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego;
14. Miejskim Komitecie Monitorującym Strategię Miasta przy prezydencie Miasta Opola na lata 2007–2013 i 2014-2020;
15. Opolskiej Radzie Sportu;
16. Jury Wojewódzkiej Olimpiady Ekonomicznej ;
17. Radzie Nadzorczej Opolskiej Izby Gospodarczej (przewodniczenie).

Zestawienie to pozwala stwierdzić, że istotne miejsce w działalności WSZiA, zajmuje współpraca z otoczeniem społeczno-biznesowym, przedsiębiorcami oraz organami samorządu lokalnego różnych szczebli. Znajduje to wyraz m.in. w opiniach o roli i jakości naszej pracy formułowanych przez różnego rodzaju podmioty i instytucje iż „*WSZiA jest znaczącym elementem akademickiego pejzażu Opola, uzupełnia go o ofertę pierwszej na Opolszczyźnie uczelni niepublicznej, kształcącej studentów w*

kierunkach najbardziej pożądanym przez społeczność lokalną". Fakt ten potwierdziły ponadto liczne nagrody i wyróżnienia przyznane przez to właśnie otoczenie wśród których wymienić można następujące przykłady. W 2006 r. laureatem Platynowego Lauru „Pro Publico Bono” przyznanego przy Kapitułę Regionalnej Izbie Gospodarczej w Katowicach został Rektor WSZiA Marian Duczmał, a w 2009 r. podobną Nagrodę Marszałka otrzymał także zespół naszej Uczelni. W 2009 r. WSZiA przyznany został Złoty Laur Umiejętności i Kompetencji w kategorii „instytucji wspierającej rozwój gospodarki rynkowej i edukującej na potrzeby firm”. Laur został przyznany przez środowiska administracyjno-gospodarcze województw śląskiego i opolskiego oraz władze samorządowe tych regionów. W 2011 r. WSZiA została laureatem Opolskiej Nagrody Jakości przyznawaną przez Opolską Izbę Gospodarczą, a w roku 2012 jako pierwsza uczelnia w kraju Polskiej Nagrody Jakości w zakresie edukacji przyznawaną przez Krajową Izbę Gospodarczą. W 2019 roku Złoty Laur Umiejętności i Kompetencji w kategorii „osoba wspierająca rozwój gospodarki rynkowej lub edukująca na potrzeby firm” przyznany przez Opolską Izbę Gospodarczą otrzymał Prorektor Tadeusz Pokusa.

Na szczególną uwagę w odniesieniu do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni, zasługuje umowa partnerska zawarta między WSZiA a Parkiem Naukowo-Technologicznym w Opolu w dniu 24.01.2020 r. W jej ramach są podejmowane m.in. działania obejmujące: szerzenie wiedzy o możliwości rozwijania technologii i innowacyjnych rozwiązań przez studentów, absolwentów i pracowników naukowych „Szkoły Wyższej” w „Parku Naukowo - Technologicznym w Opolu”, podejmowanie wspólnych projektów dla sektora B+R, wsparcie inicjatyw innowacyjnych dla przedsiębiorstw, podejmowanie wspólnych konferencji i wydawnictw, podejmowania wspólnych działań w celu pozyskiwania firm strategicznych dla miasta Opola, doradztwa i ekspertyz, wzajemnego wsparcia merytorycznego. I co szczególnie ważne, dzięki Porozumieniu studenci WSZiA, mają możliwość realizacji praktyk studenckich (§ 4 pkt. 6 *Porozumienia ...*) oraz możliwość korzystania ze specjalistycznego oprogramowania dydaktycznego dostępnego w Parku, w tym również z jednej najnowocześniejszych serwerowni w kraju – zob. PNT Opole Data Center. Warto podkreślić również, możliwość korzystania z najnowocześniejszego w chwili obecnej systemu informatycznego zlokalizowanego w Parku Naukowo-Technologicznym w Opolu. Naszym zdaniem warto poświęcić nieco więcej uwagi naszemu partnerowi, z uwagi na to, że współpraca z PNT w Opolu ma dla naszej uczelni wyjątkowy – na tle kraju charakter.

Porozumienie o współpracy z Parkiem Naukowo-Technologicznym w Opolu otwiera nie tylko możliwości rozwoju dla naszych studentów – wsparcie dla startupów czy inkubatora przedsiębiorczości, ale również, jako miejsce odbywania praktyk – w Parku aktualnie funkcjonuje ponad 40 przedsiębiorstw; dostęp do możliwości otwarcia tzw. wirtualnego biura, czy wreszcie skorzystania z absolutnie najnowocześniejszej serwerowni, i tworzących ją systemów informatycznych jaka jest dostępna na rynku w Polsce.

Nasi studenci i absolwenci mogą zatem m.in. skorzystać z oferty Parku, która obejmuje:

- praktyki zawodowe;
- korzystanie ze sprzętu i oprogramowania serwerowni posiadającej certyfikat RATED 3;
- inkubowanie firm rozpoczynających działalność – wspieranie przedsiębiorczości generalnie, jak również firm rozwijających wysokie technologie, jest jednym z podstawowych zadań parków technologicznych. Zazwyczaj inkubowane firmy otrzymują ofertę wynajmu powierzchni na preferencyjnych warunkach. Wsparcie dotyczy również usług szkoleniowych, zarządczych, prawnych i księgowych;
- świadczenie usług biznesowych – usługa ta obejmuje doradztwo w obszarze zakładania i rejestracji działalności gospodarczej, tworzenia biznesplanu oraz pozyskiwania funduszy. Usługa nie ogranicza się jedynie do firm inkubowanych, dostępna jest zarówno dla lokatorów parku, jak firm spoza jego obrębu;
- wynajem powierzchni biurowej, produkcyjnej i laboratoryjno-produkcyjnej – powierzchnia może być oferowana firmom znajdującym się na końcowym etapie procesu inkubacji w ramach parku, jak również przedsiębiorstwom zewnętrznym;
- usługi badawcze – dotyczy to usług prowadzonych przez laboratoria ulokowane w parku;

- usługi w zakresie transferu technologii – jest to również jeden z podstawowych celów funkcjonowania parków technologicznych. Transfer technologii między przedsiębiorstwami a jednostkami B+R jest realizowany, gdy park może zapewnić specjalistyczne usługi, takie jak zarządzanie projektami innowacyjnymi, usługi marketingowe, badania rynku;
- działalność szkoleniowo-edukacyjną;

Przedstawiony szeroki zakres i formy współpracy Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, posiadają istotny wpływ na koncepcję kształcenia, na kierunku *zarządzanie*, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację. Wiedza przekazywana studentom ma bowiem w tym przypadku swoje źródło nie tylko w badaniach naukowych ale także doświadczeniach praktyki gospodarczo-administracyjnej będącej naszym istotnym interesariuszem zewnętrznym w procesie kształtowania tejże koncepcji.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

WSZiA w Opolu kształć studentów na kierunkach studiów I i II stopnia poprzez umiędzynarodowienie tegoż procesu pragnie uczestniczyć w tworzeniu jak najbardziej zintegrowanego i inkluzyjnego społeczeństwa w Europie. Jednym z celów strategicznych polskich uczelni jest budowa takiego potencjału zasobów kadrowych, które pozwolą na przygotowanie absolwentów – specjalistów, gotowych do podjęcia pracy w dowolnym czasie, miejscu i przestrzeni europejskiej. Poprzez współpracę naukową z ośrodkami naukowymi z zagranicy, wymianę kadr, a przede wszystkim stworzenie kompleksowej oferty dydaktycznej dla studentów z krajów spoza UE⁵, WSZiA nie tylko wspomaga regionalny rynek pracy, ale w kategoriach długofalowych pozytywnie wpływa na budowanie relacji partnerskich między przedsiębiorstwami polskimi a np. ukraińskimi. Blisko 20 % absolwentów WSZiA wraca do swoich krajów – najczęściej podejmując pracę w charakterze pracowników handlu zagranicznego lub też zakłada własne przedsiębiorstwa, które w ogromnej większości ukierunkowane są na różne formy współpracy z biznesem w Polsce. Warto zwrócić uwagę, że z badań opolskich (Kubiciel-Lodzińska, Maj, Bębenek, 2020) wynika, że imigrantów cechuje wysoki odsetek osób przedsiębiorczych. Nasze wstępne badania, prowadzone m.in. na potrzeby 4 edycji projektu „Integracja bez granic”, o którym już wspomiano – nie tylko potwierdzają te tezy, ale równocześnie wskazują, że najczęściej przedsiębiorstwa tego rodzaju powstają w sektorze usług pośrednictwa pracy, gastronomii, transportu i turystyki.

Do najważniejszych partnerów w realizacji wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych zaliczyć należy m.in.:

- *Західноукраїнський національний університет* (ЗУНУ) (West Ukrainian National University): Tarnopol – Ukraina;
- *Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave* (School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava): Bratysława - Słowacja;
- *Vysoká škola PRIGO* (PRIGO Univeristy Havířov): Hawirzow (Czechy);
- *Бердянський державний педагогічний університет* (Berdyansk State Pedagogical University): Berdańsk (Ukraina);
- *Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця* (Kharkiv National University of Economics): Charków (Ukraina);
- Al-Farabi Kazakh National University: Ałma-Aty (Kazachstan);
- *Prešovská univerzita v Prešove* (University of Presov): Preszow (Słowacja);
- Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Matej Bel University): Bańska Bystrzyca (Słowacja).

⁵ Aktualnie na WSZiA studiuje 588 studentów z krajów spoza UE

Zgodnie z fundamentalnymi zasadami zarządzania strategicznego, koncentrujemy się na wybranej, celowo dobranej grupie partnerów zagranicznych, tak aby w pełni wykorzystać szanse jakie niesie za sobą zbudowanie trwałych relacji w projektach badawczych, doskonaleniu procesów dydaktycznych i upowszechnianiu nauki.

Oprócz klasycznych form współpracy takich, jak m.in. wymiana kadr (W. Wornalkiewicz; T. Nestorenko, G. Saienko, V. Saienko, W. Duczmal), realizacja wspólnych badań (dodajmy: w których udział biorą praktycznie wszyscy etatowi pracownicy WSZiA); wymiana studentów; organizacja konferencji naukowych (w ostatnich miesiącach w formie zdalnej), pojawiły się zupełnie nowe ich wymiary. Zaliczamy tu m.in. wymianę doświadczeń w ramach kolegiów redakcyjnych wydawnictw cyklicznych (roczników, półroczników, itd.) i monografii – (T. Pokusa, W. Duczmal, M. Duczmal, S. Śliwa, J. Ratajczak, W. Wornalkiewicz); redakcję wspólnych publikacji oraz recenzje opracowań i projektów badawczych. Warto dodać, że pracownicy Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA są również członkami m.in. międzynarodowych zespołów ewaluacyjnych (prof. zw. dr hab. Z. Jasiński, dr S. Śliwa)

Przykładem projektu, który zawiera niemal wszystkie wyżej wymienione formy współpracy jest obecnie realizowany grant – wspólnie z pracownikami naukowymi Uniwersytetu PRIGO w Hawirzowie (Vysoká škola PRIGO) – w ramach którego prowadzone są badania, dotyczące stopnia wdrażania CSR w przedsiębiorstwach na Opolszczyźnie oraz w Czechach. Ich efektem są m.in. publikacje studentów kierunku *zarządzanie*.

Silną stroną procesu umiędzynarodowienia kształcenia realizowanego na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznym WSZiA jest organizacja konferencji naukowych, w których biorą udział nie tylko nasi partnerzy z wymienionych ośrodków badawczych, ale również naukowcy z innych uczelni. Warto podkreślić, że publikacje pokonferencyjne są najczęściej wydawane w różnych wersjach językowych.

Na podkreślenie zasługuje cykl konferencji nt. *Współczesne problemy zarządzania, ekonomii, edukacji, zdrowia i farmacji*. W pierwszej – zorganizowanej jeszcze w 2013 r., oprócz WSZiA brali udział badawcze z Ukrainy i Słowacji. W kolejnych latach dołączyli również do nich reprezentanci uczelni czeskich, rosyjskich a nawet Meksyku. Warto dodać, że konferencje i publikacje pokonferencyjne mają interdyscyplinarny charakter – w ich pracach biorą udział nie tylko osoby o dorobku zaliczanym do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, ale również przedstawiciele niemal wszystkich dyscyplin z obszaru nauk społecznych, a także nauk o zdrowiu.

Kolejny program badawczy realizowany przez pracowników WSZiA – zaliczanych do obsady kadrowej na kierunku *zarządzanie* – dotyczy *problemów i perspektyw rozwoju społeczno-gospodarczego regionów*. W 2017 roku zorganizowano w WSZiA – pierwszą międzynarodową konferencję, która obejmowała m.in. problematykę:

- zarządzania regionem;
- tworzenia i implementacji strategii rozwojowych;
- wielowymiarowych aspektów stylów i poziomów życia.

W cyklu konferencji (lata: 2017-2019), zorganizowanych w formule okrągłego stołu, oprócz stałych partnerów WSZiA, brali także udział pracownicy naukowcy z Narodowej Politechniki Rolniczej w Charkowie, Narodowego Uniwersytetu w Dnieprze, Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Tarnopolu, a także Akademii Pedagogicznej Rady Regionalnej w Charkowie.

W 2020 formuła konferencji uległa zmianie – poszerzony został zarówno zakres tematyczny, jak i liczba zaproszonych do projektów badawczych uczelni. Do udziału w międzynarodowej konferencji: *Współczesne problemy poprawy warunków życia w zglobalizowanym świecie*, oprócz wymienionych już ośrodków naukowych zaproszeni zostali przedstawiciele: Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Bohdana Chmielnickiego w Melitopolu; Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Donbasie; Narodowego Uniwersytetu Obrony Cywilnej Ukrainy; Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. S. Makarenki.

Warto dodać, że dzięki współpracy z ostatnią z wymienionych uczelni pracownicy WSZiA mieli możliwość uczestnictwa w g XX Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej Młodych Naukowców pt. *Nowoczesne problemy wychowania fizycznego i sportu różnych populacji*.

W 2020 r. w ramach współpracy WSZiA z Zachodnioukraińskim Uniwersytetem Narodowym w Tarnopolu zorganizowano kolejne trzy konferencje. Pierwsza z nich dotyczyła problemów kształcenia na odległość.

Kolejne spotkanie odbyło się w ramach Sieci Uniwersytetów Pogranicza.

Trzecia konferencja organizowana przez Zachodnioukraiński Uniwersytet Narodowy w Tarnopolu w partnerstwie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Katolickim Uniwersytetem w Rużomberoku na Słowacji, Uniwersytetem Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy na Słowacji dotyczyła zagadnień związanych z *socjo-humanistycznymi badaniami i innowacjami w dziedzinie edukacji w czasie globalnej transformacji*.

Jak już wspomiano, niezwykle istotnym elementem współpracy badawczej są wspólne publikacje, będące efektem organizowanych konferencji. Naszym zdaniem do najważniejszych zaliczyć należy:

2014-2015:

1. *Economics, healthcare and education in the modern world* (red. M. Duczmal, V. Zarvai in.).
2. *Modern problems of management: economics, education, health care and pharmacy* (red. E. Bekmukhambetov, V. Boikoi in.).
3. *Problems and prospects of territories' socio-economic development* (red. E. Beňová, V. Boiko i in.).
4. *Problemy rozwoju przestrzennego systemów społeczno-gospodarczych: gospodarka, edukacja, medycyna* (red. M. Azhazha, N. Dubrovina i in.),
5. *Соціально-економічні проблеми просторового розвитку* (red. M. Duczmal, T. Nestorenko);
6. *Problems and prospects of territories' socio-economic development* (red. E. Bekmukhambetov, V. Boikoi in.);

2016:

7. *Modern problems of management: economics, education, health care and pharmacy* (red. I. Bogdanov, V. Boikoi in.).
8. *Person, family, and society: interdisciplinary approach to the harmonization of interests* (red. O. Bilychenko, M. Duczmal, I. Ostopolets).
9. *Modern problems of improve living standarda in a globalized word* (red. I. Bogdanov, M. Duczmal, S. Omelchenko).
10. *Podstawowe tendencje w sektorze publicznym* (red. W. Duczmal, T. Nestorenko).
11. *Problems and prospects of territories' socio-economic development* (red. ValeriyBoiko, VieraCibáková i in.).
12. *Sustainable development: social and economic changes* (red. W. Duczmal, T. Pokusa, L. Stepanenko),.
13. *Technologies of shaping and enhancing health of human and socjety* (red. T. Nestorenko, S. Śliwa, L. Tsybulko),.
14. *Współczesne trendy w gospodarce i sektorze publicznym* (red. O. Nestorenko, T. Pokusa).

2017:

15. *Economy and education: modern tendencies* (red. I. Bogdanov, V. Cibáková i in.).
16. *Konwersje społeczno-ekonomiczne współczesnego społeczeństwa* (red. T. Nestorenko, T. Pokusa).
17. *Modern problems of management: economics, education, health care and pharmacy* (red. I. Bogdanov, V. Cibáková i in.).
18. *Problems and prospects of territories' socio-economic development* (red. I. Bogdanov, V. Cibáková i in.),
19. *Przemiany w nowoczesnym społeczeństwie: aspekty humanitarne* (red. W. Duczmal, I. Ostopolets),
20. *Przemiany w nowoczesnym społeczeństwie: aspekty społeczne* (red. T. Nestorenko, S. Śliwa).
21. *Przemiany w nowoczesnym społeczeństwie: aspekty ekonomiczne* (red. O. Nestorenko, T. Pokusa, i.in).

22. *Scientific and practical problems of application of ecological safety management systems in technics and technologies, Contemporary problems of improve living standards in a globalized world*, (red. W. Duczmal, T. Nestorenko i in.),
23. *Nowoczesne zarządzanie: ekonomia i administracja*, (red. T. Pokusa, T. Nestorenko),
24. *Nowoczesne zarządzanie: logistyka i edukacja*, (red. M. Piątucho, O. Nestorenko);
- 2018:
25. *Problems and prospects of territories' socio-economic development* (red. I. Bohdanov, V. Cibákova);
- 2019:
26. *Improving the life quality: view of scientists* (red. O. Chukurna, W. Duczmal),
27. *Konceptualne podstawy i tendencje w zakresie rozwoju procesów społeczno-ekonomicznych* (red. A. Ohienko, T. Pokusa).
28. *Mechanizmy stymulacji rozwoju społeczno-gospodarczego regionów w warunkach transformacji* (red. A. Ohienko, T. Pokusa).
29. *Modern technologies of society development* (red. M. Duczmal, T. Nestorenko).
30. *Modern technologies in education* (red. W. Duczmal, I. Ostopolets).
31. *Modern technologies in economy and management* (red. O. Nestorenko, T. Pokusa),
32. *Rozwój terytorialny: kwestie społeczne, gospodarcze i humanitarne* (red. T. Nestorenko, S. Śliwa).
33. *Społeczne i ekonomiczne aspekty zrównoważonego rozwoju regionów, część I*(red. W. Duczmal, A. Ohienko i in.).
34. *Społeczne i ekonomiczne aspekty zrównoważonego rozwoju regionów, część II*(red. A. Ohienko, T Pokusa).
35. *Współczesne zagadnienia zrównoważonego rozwoju* (red. T. Pokusa, O. Nestorenko).
- 2020:
36. V. Loveikin, Y. Romasevych, L. Shymko, M. Ohienko, W. Duczmal, W. Potwora, L. Titova, I. Rogovskii,
37. *Agrotronics and optimalcontrol of cranes and hoistingmachines, Edukacja w czasie kryzysu pandemicznego: problemy i perspektywy* (red. T. Nestorenko, T. Pokusa),
38. *Education pedagogy: problems and prospects for development in the context of reform* (red. S. Śliwa, O. Tsybulko), I. Rogovskii, I. Mstowska, J. Kaczmarek, L. Titova, M. Ohienko, O. Nadtochiy,
39. *Engineering management of agrotronics of grain production by agricultural enterprises, Organization and management in the services' sphere on selected examples* (red. T. Nestorenko, T. Pokusa),
40. *Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups* (red. I. Ostopolets, O. Shevchenko, T. Pokusa),
41. *Psychological resources of the individual under the conditions of modern challenges* (red. J. Kaczmarek, H. Varina),
42. *Rozwój społeczno-gospodarczy regionów w warunkach transformacji* (red. M. Ohienko T. Pokusa),
43. *The psychological health of the personality and society: the challenges of today* (red. M. Turbiarz, H. Varina),
44. *International tourism in the current context of globalization* (red. J. Ratajczak, V. Tsytko),
45. *Освіта і суспільство* (red. T. Nestorenko, R. Bernatova),.

Odrębny obszar prac badawczych obejmują zagadnienia związane z doskonaleniem procesów dydaktycznych, w których oprócz pracowników zaliczanych do obsady kadrowej kierunku zarządzania biorą również udział pozostali pracownicy Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA w Opolu. Do ważniejszych zaliczamy m.in. badania z 2017 r. – realizowane wspólnie z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Berdiańsku oraz Uniwersytetem w Preszowie – dotyczące kompetencji profilaktycznych studentów tych uczelni. Celem tych badań było m.in. zdiagnozowanie wiedzy i umiejętności z zakresu oddziaływań profilaktycznych studentów z Polski, Słowacji i Ukrainy.

Analizując (z konieczności w pewnym skrócie), umiędzynarodowienie procesu studiów warto wspomnieć o współpracy WSZiA z międzynarodowym instytutem badawczym ds. szkolnictwa wyższego - *Center for High Education Policy Studies* – które mieści się na Uniwersytecie Twente w Holandii. Wspólne konsultacje, prace badawcze oraz wymiana kadry naukowej w różnych dziedzinach, w tym także na kierunku *zarządzanie*, to tylko niektóre konkretne wymiary tej współpracy.

Wspólnie z *Center for Higher Education and Policy Studies* opracowywany został m.in. ogólny zarys programu studiów, który opiera się na współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, wymogami gospodarki opartej na wiedzy oraz rynku pracy. Bogate doświadczenie naszego zagranicznego partnera – kilkadziesiąt zrealizowanych projektów w zakresie szkolnictwa wyższego na terenie całego świata – daje WSZiA atut w postaci dopracowanych i nowoczesnych programów nauczania.

Do chwili obecnej razem z CHEPS uczelnia złożyła 2 wnioski o dofinansowanie w ramach działania POKL oraz POWER. Jeden z nich został wybrany do dofinansowania w ramach POKL pn. „WSZiA w Opolu w perspektywie realizacji strategii Europa 2020. Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni w obszarze kształcenia kadr dla sektora logistyki poprzez wdrożenie programu rozwojowego”, który był realizowany na WSZiA w latach 2012 – 2015”

Ponadto, współpraca w zakresie prowadzenia i komercjalizacji badań naukowych, zakończyła się zrealizowaniem projektów dofinansowanych z funduszy UE: "Skuteczny menedżer innowacji", dotowany ze środków EFS, w ramach POKL; „Umiejętności menedżerskie nie tylko dla inżynierów”, dotowany ze środków EFS, w ramach POKL, oraz „Strategia skutecznej promocji przedsiębiorczości akademickiej w woj. opolskim”.

Odrębną kwestią pozostaje zaangażowanie poszczególnych pracowników w projekty naukowe i dydaktyczne realizowane poza granicami kraju. Na uwagę zasługuje m.in. aktywność dr W. Wornalkiewicza prof. WSZiA (szerzej zob.: <https://wornalkiewicz.wordpress.com/>; dr T. Pokusy prof. WSZiA (m.in. członek zespołu redakcyjnego *Natural Science Readings*), dr T. Nestorenko (m.in. członek Rady Programowej lub kolegium redakcyjnego: „*Zarządzania Innowacyjnego w Gospodarce i Biznesie; Journal of Modern Economic Research, Vzdelávanie a spoločnosť, Education and Society*)

Interesującym jest również obszar współpracy naukowej dr W. Duczmala, oprócz wymienionych już wyżej uczelni – wspomniany badacz współpracuje również aktywnie z Maharaja Krishnakumarsinhji Bhavnagar University w Indiach m.in. prowadząc z prof. dr hab. Kishore Josh wspólnie projekty badawcze. Efektem tej współpracy są m.in. publikacje:

1. *Polish higher education - history, structure and challenges*, [w:] Prof. KishoreJoshi (ed.) *Private Higher Education Across Nations* Maharaja Krishnakumarsinhji Bhavnagar University, India. 2014;
2. *Management and governance of polish higher education system*, [w:] Kishore Joshi (ed.) *Higher Education Governance Across Nations* Maharaja Krishnakumarsinhji Bhavnagar University, India. 2015;
3. *Access and equity in Polish higher education*, [w:] Kishore Joshi, SaaedPaivandi (eds.) *Equity in higher education. A global perspective*. Maharaja Krishnakumarsinhji Bhavnagar University, India. 2016;
4. *In the Pursuit of World-Class University: The Analysis of Proposed Changes in Higher Education Regulations in Poland*; [w:] Kishore Joshi, SaaedPaivandi, Marcelo Rabossi (red.) *In pursuit of world-class universities. A global experience*. Studera Press. New Delhi, India. 2018.

Jak już wspomniano niezwykle istotnym w aspekcie umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego jest realizacja projektu *Integracja bez granic*. Przypomnijmy, że jest to projekt współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz środków WSZiA. W ramach kolejnej, czwartej już edycji tych projektów oferujemy im pomoc prawną, darmowe kursy językowe i kulturalne oraz związane z historią Polski, tłumaczenia, oraz pomoc przy sprawach administracyjnych w Polsce.

Jednym z ostatnich innowacyjnych i unikalnych projektów badawczych są prace w ramach programu Interreg. Projekty są realizowane wspólnie z Wyższą Szkołą Spraw Socjalnych i

Administracji z Havirowa (Republika Czeska). O jednym z nich była już mowa – chodzi o kwestie związane z społeczną odpowiedzialnością biznesu.

Kolejny to *Styl i jakość życia oraz plany życiowe i tożsamość mieszkańców pogranicza polsko-czeskiego po przyjęciu Polski i Czech do UE* (Okres realizacji: 1.09.2019-31.08.2020). Celem t projektu było poznanie stylu i jakości życia mieszkańców pogranicza czesko-polskiego, ich planów życiowych i tożsamości, na obszarze działalności Euroregionu Pradziad a także wiedzy młodych mieszkańców pogranicza o życiu i problemach sąsiadów z zagranicy. Warto dodać, że wspólne publikacje wydawane są zarówno w j. czeskim i polskim

Wspólnie z uczelniami czeskimi realizowany jest również projekt: *Kompetencje kluczowe w kształceniu i nauczaniu*. (Okres realizacji: 1.11.2020-31.10.2021) - celem projektu jest m.in. diagnozowanie poziomu kompetencji kluczowych z zakresu krytycznego myślenia nauczycieli akademickich oraz studentów Polski i Czech. Wspólne badania, warsztaty, konferencja, publikacja pozwolą na uzyskanie odpowiedzi na wiele pytań i sformułowanie wskazań do praktycznych działań w Euroregionie, zwłaszcza dla nauczycieli i pedagogów oraz jednostek samorządowych odpowiedzialnych za edukację. Przyczynia się to również do pogłębienia współpracy między obu partnerami. Celem tego projektu jest bowiem współpraca obu partnerskich instytucji na pograniczu polsko-czeskim w celu wzmocnienia integracji na poziomie lokalnym, co wpisuje się w cele Osi Priorytetowej 4 w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Pradziad.

Jak już wspomniano zajęcia na kierunku „zarządzanie” prowadzone są także przez wykładowców z zagranicy, w szczególności wykładowców z Ukrainy. Jest to dr hab. Volodymyr Saienko, prof. dr hab. Grygorii Saienko, oraz dr Tetyana Nestorenko. Studenci na kierunku zarządzanie uczęszczają na zajęcia z języka obcego, do wyboru jest język angielski lub niemiecki. Zajęcia odbywają się przez 3 semestry w liczbie 120 godzin lekcyjnych i kończą się egzaminem na poziomie B2. Studenci oraz pracownicy naukowcy mogą korzystać z bogatej oferty czasopism oraz książek wydanych w językach obcych, które dostępne są w bibliotece WSZiA.

W najbliższych latach Uczelnia planuje znacząco podnieść swój poziom umiędzynarodowienia, przede wszystkim poprzez: przystępowanie do konsorcjów badawczych; uczestniczenie w sieciach szkół wyższych; tworzenie lub przyłączanie się do istniejących międzynarodowych zespołów badawczych w celu prowadzenia badań i wnioskowania o ich finansowanie; intensyfikacja wymiany doświadczeń naukowo-badawczych z zagranicznym środowiskiem naukowym (wspólne konferencje naukowe, wspólne publikacje naukowe); przygotowanie nowych programów kształcenia w języku angielskim; stworzenie oferty studiów podyplomowych dla odbiorców zagranicznych i przygotowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi; zwiększenie liczby wspólnych projektów edukacyjnych realizowanych z zagranicznymi partnerami.

Ponadto, bardzo ważnym aspektem w przyszłości będzie udział uczelni w projekcie Erasmus +. Uczelnia w roku 2020 przeszła pełną procedurę weryfikacyjną i uzyskała kartę Erasmusa, otrzymując kod PL OPOLE 05. W roku akademickim 2021/22 planujemy wysłać pierwszych studentów oraz pracowników naukowych na uczelnie partnerskie, przede wszystkim w Czechach, na Słowacji, w Niemczech oraz na Ukrainie, z drugiej strony planujemy przyjąć kilkunastu studentów z zagranicy. W chwili obecnej mamy już wstępne porozumienia o współpracy z następującymi uczelniami: Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Berdiańsku, Uniwersytetem z Preszowa (Słowacja), oraz z Uniwersytetem PRIGO w Hawirzowie.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Problem wsparcia studentów w Ich procesie uczenia się, jest ważnym zagadnieniem, stanowiącym istotny kierunek działań władz uczelni. Studenci kierunku „zarządzanie” mogą korzystać z wielu form wsparcia naukowego, zawodowego oraz społecznego a cała koncepcja kształcenia oraz organizacja studiów i towarzysząca jej działalność administracyjna ukierunkowana jest właśnie na studentów i ich rozwój. Motywowanie studentów do rozwoju, wspieranie ich w poszerzaniu kompetencji zawodowych oraz skutecznemu wejściu na rynek pracy ma charakter kompleksowy.

Wsparcie dla studentów na kierunku „zarządzanie” w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym i wejściu na rynek pracy obejmuje:

- a) dobór metod i form dydaktycznych sprzyjających procesowi uczenia się w szczególności takich jak: udział w dyskusji, rozwiązywania przypadków biznesowych, nauka przygotowywania dokumentów / analiz niezbędnych w procesie zarządzania, przygotowywanie i wygłaszanie referatów i prezentacji, prezentacje multimedialne, pracę badawczą, w szczególności w ramach seminariów dyplomowych. Dobór metod i form dydaktycznych odbywa się przy konsultacji prowadzącego zajęcia, władz dziekańskich oraz studentów;
- b) program studiów dostosowany treściowo do wymagań współczesnego zarządzania;
- c) realizację zajęć w dużym stopniu w małych, efektywnych grupach, do 30 osób, liczebność grup seminaryjnych wynosi do 15 osób, co umożliwia bezpośredni nadzór opiekuna nad studentem i zapewnia rzeczywiste wsparcie w realizacji pracy dyplomowej; prace dyplomowe mają często charakter aplikacyjny, rozwiązują aktualne problemy, ważne z ekonomicznego lub społecznego punktu widzenia, studenci natomiast motywowani są do podejmowania w ich ramach nowych wyzwań, rozwijających dotychczasowe umiejętności i bliskich ich zainteresowaniom;
- d) realizację systemu oceny osiągnięć studentów zorientowanego na proces uczenia się, zawierający konkretnie i klarownie określone wymagania i obiektywnie formułowane oceny;
- e) organizację procesu kształcenia sprzyjającą łączeniu nauki z pracą zawodową studentów;
- f) organizację procesu kształcenia umożliwiającą udział studentów w badaniach naukowych i nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym, studenci zainteresowani rozwojem swoich karier naukowych mają możliwość udziału w pracach badawczych realizowanych przez pracowników naukowych uczelni;
- g) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyjający rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie wykwalifikowanej kadry dydaktycznej i dostępności nauczycieli akademickich w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi, nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów zarówno w czasie swoich konsultacji, jak i poza nimi; władze uczelni są szeroko dostępne dla studentów; na uczelni dostępne są następujące formy pomocy materialnej: Stypendium socjalne, Stypendium Rektora dla najlepszych studentów, Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, zapomoga;
- h) wspieranie studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wdrażania się na rynku pracy, w szczególności, poprzez współpracę z instytucjami działającymi na tym rynku. Zadanie to realizowane jest poprzez rozbudowane kontakty uczelni z otoczeniem gospodarczym. WSZiA w Opolu ma podpisanych ponad 20 umów o organizację praktyk dla swoich studentów, ponadto bardzo ściśle współpracujemy z Opolską Izbą Gospodarczą, która zrzesza ponad 300 przedsiębiorstw z województwa opolskiego. Rektor uczelni jest przewodniczącym Opolskiej Izby Gospodarczej w Opolu;
- i) udział studentów zarządzania w wielu formach wsparcia związanego z wchodzeniem na rynek pracy; na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, którego celem jest pomoc studentom i absolwentom w poszukiwaniu miejsc pracy oraz śledzenie ich karier zawodowych; Akademickie Biuro Karier Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu pomaga tworzyć CV i organizuje bezpłatne szkolenie z pisania listów motywacyjnych.
- j) udział studentów zarządzania w realizowanym na uczelni projekcie „Szkolenia z kompetencji cyfrowych”. Głównymi celami projektu jest podniesienie wiedzy studentów WSZiA w Opolu w zakresie: - roli social mediów w promowaniu i rozwijaniu przedsiębiorczości a także w wykorzystaniu narzędzi internetowych w poszukiwaniu pracy, networkingu, crowdfundingu, socjalnetworkingu, fundrisingu, e-marketingu oraz innych technik, jako nowoczesnych form rozwijania organizacji, marketingu i zarządzania, aktywnego poszukiwania pracy

- k) udział studentów zarządzania w realizowanym na uczelni projekcie „WSZiA w Opolu - uczelnia wspierająca skuteczne wejście studentów na rynek pracy” – kompleksowym programie kształtującym kompetencje i kwalifikacje, zwiększający szanse absolwentów na rynku pracy. W odpowiedzi na konieczność podniesienia poziomu przygotowania studentów zarządzania do wejścia na rynek pracy (komplementarność wobec inicjatyw Biura Karier) organizowane są na uczelni szkolenia prowadzone przez praktyków pod nazwą „Akademia Liderów Przedsiębiorczości” z dziedziny przedsiębiorczości, ekonomii i prowadzenia małej firmy, realizowanych z wykorzystaniem praktycznych elementów nauczania - programów informatycznych i tematycznych casebooków. W ramach projektu studenci także biorą udział w spotkaniach z trenerami kariery, którzy diagnozują predyspozycje osobiste i zawodowe studentów oraz wypracują Portfolio Kariery Studenta. Ponadto, w odpowiedzi na potrzebę umacniania więzi Uczelni z przedsiębiorcami, realizowane są cykliczne prezentacje pracodawców z różnych branż, odpowiadającym programowi zajęć. W ramach całego projektu oferowane są następujące formy wsparcia: warsztaty kształcące kompetencje, branżowe warsztaty językowe, dodatkowe zadania praktyczne dla studentów, wizyty studyjne, zajęcia realizowane wspólnie z pracodawcami.
- l) prowadzenie zajęć w formie laboratoriów z wykorzystaniem programu Comarch ERP Optima (Moduły: Analizy BI, Analizy, Biuro Rachunkowe, CRM, Detal, Faktury, Handel, Kasa Bank, Księga Handlowa i Środki Trwale, Księga Podatkowa i Środki Trwale, Obieg, Dokumentów, Ogólne i Konfiguracja, Place i Kadry, Serwis, Comarch_iBard24, Comarch iBard24 Backup Online). Zajęcia te dają możliwość zapoznania się studentom z programem informatycznych wykorzystywanym w przedsiębiorstwach.
- m) zapewnienie studentom niepełnosprawnym wsparcia naukowego, dydaktycznego i materialnego, a także pomoc techniczną, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Obydwa budynki uczelni są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dostosowanie formy, terminów i czasu trwania zaliczeń oraz egzaminów do ich potrzeb. Uczelnia oferuje im pomoc psychologa, szkolenia umożliwiające orientację przestrzenną na terenie uczelni, możliwość korzystania ze sprzętu znajdującego się na stanie uczelnianej wypożyczalni, organizację zajęć wychowania fizycznego dostosowanych do ich potrzeb, pomoc w dostępie do literatury specjalistycznej i naukowej. Studenci mogą korzystać z pomocy Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnością oraz Asystentów ds. Studentów Niepełnosprawnych. Przysługuje im stypendium specjalne.
- n) zapewnienie skutecznej i kompetentnej obsługi administracyjnej studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Dziekanat jest czynny przez 7 dni w tygodniu, w niektóre dni – wtorki i piątki jest czynny do godziny 18;
- o) zapewnienie dostępu do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów – wszystkie te informacje są dostępne w dziekanacie oraz na stronie internetowej uczelni;
- p) na uczelni aktywnie działa samorząd studencki, który organizuje wiele różnych wydarzeń dla studentów (piastonia, imprezy dla studentów I roku, różne szkolenia).
- q) na uczelni aktywnie działa koło naukowe „Koło naukowe zarządzania i administracji”, które współpracuje z przedsiębiorstwami. Studenci tego koła organizują corocznie Dzień Zarządzania, którego celem jest m. in. integracja środowiska akademickiego z przedstawicielami biznesu i sektora publicznego. W roku 2020 w ramach Dnia Zarządzania odbyło się spotkanie z największą agencją pracy w Opolu, firmą Dreman, ponadto swoją ofertę przedstawiła także Opolska Izba Gospodarcza, która zaprezentowała ponad 20 ofert pracy z największych przedsiębiorstw na Opolszczyźnie. Przedstawiciele koła zaangażowani są również w publikacje. Szczególna aktywność przedstawicieli koła przejawia się w realizacji projektów „Integracja bez granic”.

- r) aktywną współpracę ze środowiskiem zewnętrznym, w szczególności z instytucjami, odpowiedzialnymi za rozwój Opola i regionu, przejawia się to w wielopłaszczyznowych powiązaniach z projektami i działalnością Urzędu Miasta Opola oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz Urzędu wojewódzkiego. Absolwenci kierunku „zarządzanie” WSZiA w Opolu, pełnią ważne role w tworzeniu zaplecza intelektualnego miasta, jak i całego województwa opolskiego. Warto zauważyć, iż wiele osób pełniących kierownicze stanowiska w przedsiębiorstwach, jak i w jednostkach samorządu terytorialnego jest absolwentami kierunku Zarządzanie.
- s) prowadzenie aktywnych działań w sferze mediów internetowych: uczelnia prowadzi profil na portalu Facebook. Profil WSZiA jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych profili w województwie opolskim w kategorii szkolnictwo wyższe. Możliwości platformy Fb powodują, iż ten kanał komunikacji na linii studenci-uczelnia, jest bardzo pozytywnie odbierany i najchętniej wykorzystywany przez studentów do codziennych, bieżących kontaktów z uczelnią. Dodatkowo wielu pracowników uczelni prowadząc swoje konta na platformie Fb, kontaktuje się poprzez nią z studentami. Swoistą nową jakością w wspieraniu studentów i otrzymywaniu z ich strony feedbacku, dzięki któremu można na bieżąco reagować, szukać rozwiązań i je implementować w strukturę i działania uczelni.
- t) zapewnienie studentom dostępu do nauczycieli akademickich, poza zajęciami poprzez konsultacje; godziny konsultacji są podane na stronie WSZiA oraz są zamieszczane na w gablotach wiszących przy sekretariatach oraz obecnie, na platformie google Meet – z bezpośrednim dostępem każdego studenta.
- u) uczelnia wspiera również działalność sportową, oraz organizacyjną studentów. Na uczelni aktywnie działa Akademicki Klub Sportowy WSZiA. AZS naszej uczelni to przede wszystkim różnorodność dyscyplin i ogromne sukcesy. Siatkarze AZS WSZiA, dotychczas dwukrotnie w 2018 i 2019r (w 2020 ze względu na pandemię nie startowaliśmy) zdobywali tytuł Akademickich Mistrzów Polski. 9 naszych studentów w ramach 12-to osobowej reprezentacji zdobyło dla Polski srebrny medal Uniwersjady w Neapolu w 2019r. Siatkarki AZS WSZiA są wicemistrzyniami AMP wśród uczelni niepublicznych. Otrzymaliśmy z rąk Prezesa PZPS m.in. Złotą Odznakę PZPS (luty 2021) czy też koszulkę z nr 1 Polskiej Reprezentacji Siatkówki (wrzesień 2019). Uczestniczyliśmy w liczbie 23 osób, w 2020r. w projekcie „Narodowa Reprezentacja Akademicka” którego celem było wspieranie najwybitniejszych studentów w procesie studiowania. Poza siatkówką studenci-sportowcy reprezentowali z sukcesami barwy uczelnianego klubu także w innych dyscyplinach (m.in w siatkówce plażowej, kolarstwie czy tenisie ziemnym). Ponadto Studenci AZS WSZiA regularnie reprezentują barwy narodowe na ważnych sportowych imprezach jak Igrzyska Olimpijskie czy Mistrzostwa Świata lub Europy. Klub AZS jest też organizatorem plebiscytu na 10 najpopularniejszych sportowców uczelni.
- v) studenci „zarządzania” są również angażowani w przedsięwzięcia organizowane na uczelni. Uczestniczą w wolontariacie przy organizacji zajęć z przedsiębiorczości dla dzieci. Współorganizują spotkania wigilijne dla pracowników i studentów. Pomagają przy organizacji konferencji i seminariów naukowych. Organizują też wydarzenia w ramach Dnia Uczelni, organizowanych podczas Festiwalu Nauki. Angażują się w akcje charytatywne. Studenci stworzyli akcję „45-000 zgłoś się”, to pomysł projektu jednej z grup studentów, którzy opracowali go na platformie e-learningowej, a uczelnia pomogła wcielić go im w życie. Użyta formuła „45-000” nie jest przypadkowa i nawiązuje do kodów pocztowych z Opolszczyzny. Pomysłem studentów jest prezentacja firm studentów, którym szczególnie, w obecnej sytuacji przyda się reklama. Uczelnia przynajmniej dwa razy w tygodniu, publikuje na swoim Fc profilu informację o ich firmach, które prowadzą, lub w których pracują. Uczelnia wspiera także studentów w organizacji pomocy w czasach pandemii. Nasi studenci zorganizowali np. akcji wspierania opolskich medyków.
- w) uczelnia motywuje studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz wspiera studentów wybitnych. Tym, którzy osiągnęli wysokie wyniki w nauce lub posiadali osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe, przyznawane

jest stypendium rektora lub ministra. Wyróżniające się prace studentów (prace licencjackie, magisterskie, lub zaliczeniowe) są cytowane w różnych publikacjach przez pracowników naukowych uczelni, oraz wyróżniający się studenci mają możliwość wspólnego publikowania artykułów z pracownikami uczelni.

- x) realizację projektu skierowanego do studentów cudzoziemców – o którym była już mowa.
- y) wspieraniu studentów w organizacji pomocy w czasach pandemii. Nasi studenci zorganizowali np. akcji wspierania polskich medyków.

Istotną rolę w kształtowaniu zarówno oferty edukacyjnej, jak i całego procesu kształcenia odgrywają kandydaci na studia z krajów nie będących członkami Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim z Ukrainy i Białorusi. Od 2011 r. realizowany jest m.in. projekt „Integracja bez granic” współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz środków własnych WSZiA w Opolu.

W ramach projektu kandydatom i studentom oferuje się m.in. bezpłatnie:

- tłumaczenia dokumentów;
- kursy języka polskiego;
- zajęcia kulturoznawstwa;
- wsparcie mobilnego doradcy;
- wsparcie doradcy zawodowego;
- wsparcie psychologa;
- wsparcie „aniołów integracji” (wolontariuszy) – działania dodatkowe wspierające pomoc cudzoziemcom;
- pomoc stacjonarną w punkcie informacyjno-konsultacyjnym;

Warto dodać, że aktualnie realizowana jest czwarta edycja tego projektu, która pozwoliła m.in. na objęcie praktyczną pomocą 588 studentów WSZiA, którzy pochodzą z Ukrainy, Białorusi i innych krajów nie będących członkami Unii Europejskiej. Absolwenci WSZiA, którzy skorzystali z wsparcia w ramach projektu realizują bardzo ciekawe ścieżki rozwoju zawodowego – o czym szerzej informujemy m.in. na stronie integracja.wszia.opole.pl oraz w lokalnych mediach.

Unikalnym i oryginalnym w skali kraju jest podadto udział pracowników Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego w projekcie realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu – „Trafne Gwarancje dla Młodzieży”. Jego celem jest m.in. zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej instytucji rynku pracy województwa opolskiego poprzez utworzenie wielopodmiotowego partnerstwa i wypracowanie przez nie zestawu rekomendacji dotyczących wsparcia osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. W projekcie m.in. założono, że osiągnięcie tego celu możliwe będzie przy koncentracji uwagi na poszczególnych aspektach związanych w sposób bezpośredni lub pośredni ze wsparciem młodzieży. Dlatego też projekt oparty został na cyklu paneli dyskusyjnych ekspertów, które koncentrowały się na szczegółowej problematyce takiej jak:

- Różnice sytuacji kobiet i mężczyzn na rynku pracy;
- Niepełnosprawność;
- Sposoby dotarcia do osób NEET;
- Efektywność instrumentów aktywnej polityki rynku pracy;
- Sytuacja specyficznych grup takich jak: młodzież opuszczająca pieczę zastępczą, samotne matki opuszczające pieczę zastępczą, absolwenci młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych, osoby opuszczające zakłady karne;
- Sytuacja i wsparcie młodzieży w perspektywie zróżnicowania terytorialnego województwa opolskiego.

Wypracowane rekomendacje będą wdrażane m.in. w procesie dydaktycznym i procesie badań naukowych na kierunku „zarządzanie”.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Studenci Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, jak również inni wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze mają dostęp do elektronicznej informacji dotyczącej całego procesu kształcenia. Uczelnia w celu zapewnienia pełnego dostępu do informacji na temat oferty edukacyjnej, procesu rekrutacji, organizacji studiów i wsparcia studentów wykorzystuje liczne kanały komunikacyjne. Dzięki zastosowanym narzędziom oraz kanałom informacyjnym takim jak: strona internetowa, portale społecznościowe, elektroniczny indeks studenta, platforma e-learningowa i różne narzędzia, które oferuje Google, kandydaci, studenci oraz pracownicy mają ciągły dostęp do aktualnych informacji. Szczególnie teraz, w okresie trwającej pandemii Covid-19, mają one bardzo istotne zastosowanie, gdyż za pośrednictwem wspomnianych kanałów komunikacji Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu informuje studentów o organizacji, zasadach, wymaganiach w kształceniu zdalnym w okresie pandemii koronawirusa, a także o wszelkich zmianach dotyczących funkcjonowania uczelni oraz prowadzenia zajęć na poszczególnych kierunkach.

Na stronie internetowej Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu znajdują się informacje dotyczące uczelni oraz oferty edukacyjnej. Zapewniony jest dostęp do informacji publicznej poprzez Biuletyn Informacji Publicznej (BIP), gdzie uczelnia udostępnia na swojej stronie podmiotowej szczegółowe informacje na temat strategii uczelni oraz m. in.:

- Statut,
- Programy studiów,
- Regulamin studiów,
- Regulamin opłat,
- Regulamin świadczeń dla studentów,
- Regulamin zarządzania prawami autorskimi
- Regulamin samorządu studenckiego
- Zasady i tryb przyjmowania na studia

Kandydaci na studentów oraz studenci mają dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej oferty edukacyjnej uczelni (usystematyzowany zbiór informacji z zakresu charakterystyki programów kształcenia każdego kierunku studiów na każdym poziomie i trybie studiów, planów studiów, programów studiów, przedmiotów do wyboru, systemu punktów ECTS, regulaminu studiów, warunków i zasad udzielania świadczeń dla studentów), obowiązujących opłat, świadczeń dla studentów, możliwości zakwaterowania w hotelu studenckim oraz korzystania z bazy rekreacyjnej i sportowej posiadanej przez uczelnię. Studenci posiadają dostęp do informacji dotyczącej samorządu studenckiego, kół naukowych, Akademickiego Związku Sportowego oraz biura karier. Ponadto na stronie znajdują się informacje o akredytacjach, praktykach studenckich, o funkcjonowaniu Biura Obsługi Cudzoziemców, projektach realizowanych przez uczelnię, zasadach korzystania z e-learningu oraz elektronicznego indeksu.

Na stronie uczelni zamieszczone są również pełne informacje dotyczące kadry naukowo - dydaktycznej. Prezentowany jest dorobek naukowy w postaci wiodących pozycji zwartych, artykułów i innych publikacji nauczycieli akademickich.

Studenci po zalogowaniu mogą zapoznać się z programem studiów na danym kierunku, planami zajęć, kartami przedmiotów, przykładami tematów prac dyplomowych realizowanych na poszczególnych kierunkach studiów, terminami konsultacji. Udostępniona jest również lista kontaktów do kadry prowadzącej zajęcia.

Dzięki Elektronicznemu Indeksowi studenci mają dostęp do swoich wyników w nauce - ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów oraz podgląd dokonanych płatności za studia.

Strona internetowa jest okresowo kontrolowana przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, a wnioski są przekazywane koordynatorowi, celem uzupełnienia lub aktualizacji treści dostępnych publicznie na stronie wydziału i uczelni.

W celu jej jak najlepszego dostosowania do potrzeb odbiorców jest konsultowana oraz oceniana przez interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych, pracowników i studentów uczelni. Uczelnia pozyskuje również opinie studentów dotyczące zakresu przekazywanych informacji oraz dostępności informacji.

Osobą odpowiedzialną za zapewnienie publicznej dostępności efektów kształcenia jest koordynator ds. strony internetowej powołany przez Rektora. Osoba ta jest odpowiedzialna za umieszczanie na bieżąco istotnych treści merytoryczno-organizacyjnych. W szczególności, dla każdego kierunku studiów na wydziale umieszczone są informacje w formie elektronicznej lub papierowej na tablicach ogłoszeń, zawierające przykładowo:

- opis kierunków studiów i specjalności prowadzonych w ramach wydziału,
- informacje dla kandydatów o warunkach przyjęcia na studia,
- kierunkowe efekty kształcenia,
- plany studiów wraz układem przedmiotów w każdym semestrze,
- przykładowe tematy prac dyplomowych,
- zestaw pytań do egzaminu dyplomowego,
- terminy dyżurów dziekańskich i godzin konsultacyjnych wykładowców.

Większość materiałów zamieszczana na wspomnianej stronie internetowej może być pobierana w formie dokumentów elektronicznych oraz możliwe jest dokonywanie ich wydruków i kopii. Powyższe formy dostępności do materiałów z zakresu systemu jakości kształcenia są proste w obsłudze i umożliwiają łatwy dostęp z poziomu systemu informatycznego i sieci internetowej dostępnej z każdego miejsca. Sam system oraz jego przydatność i użyteczność są ciągle monitorowane między innymi poprzez ilość rejestrowanych wejść oraz poziom ściągalności materiałów zamieszczonych w zasobach.

Strona uczelni dla kandydatów, studentów, kadry prowadzącej zajęcia oraz interesariuszy zewnętrznych Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu jest dostępna również w języku angielskim i rosyjskim.

Wszyscy studenci Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu, niezależnie od tego, jakie studia wybrali, mają bezpłatny dostęp do zasobów znajdujących się na naszej platformie e-learningowej. Dzięki niej możliwy jest nie tylko kontakt z wykładowcami, ale także współdzielenie i udostępnianie dokumentów. Platforma oferuje prowadzenie zajęć on-line z wykorzystaniem takich narzędzi jak:

- czat
- forum
- warsztaty
- ankiety

Narzędzia, które oferuje Google umożliwiają prowadzenie webinarów, znajduje się tam przestrzeń do przechowywania danych oraz poczta umożliwiająca komunikację. Za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebooka są publikowane informacje o bieżącym życiu uczelni, ogłoszenia dla studentów, zaproszenia na wydarzenia oraz relacje z wydarzeń, konkursy dla studentów. Warto zaznaczyć, iż sami studenci, w naturalny sposób są zaangażowani w rozpowszechnianie tych informacji, które uznają za istotne i jest to bardzo skuteczne.

Jednocześnie pracownicy Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu obsługują komunikatory, tworzą wraz ze studentami, Facebookowe grupy, czy też czaty na popularnym WhatsAppie. Decyzja o uruchomieniu profilu na Facebooku kilka lat temu było bardzo dobrą inicjatywą, która w ocenie zarówno studentów, jak i pracowników jest doskonałym kanałem docierania z bieżącymi informacjami do ich potencjalnych odbiorców. W dobie powszechnej cyfryzacji, wszystkie te działania, mają studentom jaki i kadrze prowadzącej zajęcia ułatwić kontakt, a przede wszystkim studiowanie.

Informacje na temat programów studiów, warunkach ich realizacji i rezultatach są udostępniane wszystkim kandydatom, studentom i pracownikom za pomocą różnorodnych kanałów informacyjnych, co zapewnia dotarcie z informacją do odbiorców o różnych potrzebach, nawykach i przyzwyczajeniach.

Jak wspomniano pełny dostęp do informacji niezbędnej dla studentów i kandydatów na studia znajduje się także na tablicach informacyjnych rozmieszczonych w obiektach dydaktycznych uczelni.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

System zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu, budowany jest w oparciu o nasze dobre doświadczenia i praktyki, w zapewnianiu jakości kształcenia. Poprawa jakości kształcenia jest procesem ciągłym, systematycznym i wieloaspektowym. W oparciu o misję i strategię Uczelni i Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego, opracowano m.in. politykę jakości kształcenia, podlegającą ciągłej ewaluacji, w zależności od zmieniających się potrzeb rynku i oczekiwań zewnętrznych interesariuszy. Uczelnia i Wydział, poprzez wdrożenie i – jak wspomniano - ciągłe doskonalenie Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK), dąży do osiągnięcia wysokiego poziomu przejawiającego się wprowadzaniem wysokich standardów w różnych aspektach życia akademickiego tj.:

- w procesie kształcenia,
- w procesie badań naukowych i rozwojowych,
- w procesie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- w procesie współdziałania i interakcji ze studentami.

W ramach procesu zapewniania jakości kształcenia prowadzone są badania realizacji oferty dydaktycznej uczelni związane z potrzebą elastycznego reagowania na aktualne problemy kształcenia oraz na kontekst, w jakim ono przebiega. System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) obejmuje wszelkie procedury i działania związane z powoływaniem i prowadzeniem określonego kierunku studiów. Sporządzenie odpowiedniej dokumentacji programu kształcenia i systematyczne monitorowanie przebiegu procesu kształcenia, a w szczególności weryfikacja zamierzonych efektów kształcenia mają przyczynić się do wzrostu jakości. Monitorowanie przebiegu procesu kształcenia dotyczy wszystkich prowadzonych na Wydziale kierunków studiów i w szczególności polega na analizie i ocenie:

1. kompetencji i dorobku naukowego pracowników stanowiących kadrę danego kierunku,
2. jakości prowadzonych zajęć (m.in. poprzez weryfikację dopasowania dorobku naukowego/doświadczenia zawodowego wykładowcy do prowadzonego przedmiotu, okresową ocenę pracowników, hospitacje zajęć szczególnie nowych pracowników, analizę wyników ankiet studentów,),
3. osiągniętych efektów kształcenia (poprzez prowadzenie obowiązkowej sprawozdawczości w zakresie osiągniętych w ramach danego przedmiotu efektów kształcenia, wrywkowe kontrolowanie ocenionych przez wykładowców prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych/projektowych, kontrolowanie procesu dyplomowania, kontrolowanie przebiegu praktyk zawodowych).

Wprowadzenie standardów we wszystkich płaszczyznach życia akademickiego sprzyja rozpoznawaniu potrzeb i definiowaniu oczekiwań jego uczestników oraz umożliwia doskonalenie jakości procesu kształcenia. W Uczelni podejmowane są ponadto, działania zmierzające do wdrażania kultury jakości organizacyjnej sprzyjającej doskonaleniu tego procesu, jak i rozwojowi kompetencji kadry dydaktycznej.

Wypracowane procedury jakościowe opierają się w naszej uczelni na trzech filarach, którymi są: wartości, zasoby i reguły. Do kluczowych wartości zaliczamy w tym zakresie: misję uczelni, satysfakcję absolwentów, prowadzenie badań naukowych, systematyczne szkolenie kadr, kształtowanie trwałych związków uczelni z jej otoczeniem (szczególnie z interesariuszami zewnętrznymi), pozycję akademicką w regionie i w kraju. Zasoby uczelni to w szczególności: studenci, kadra naukowo-

dydaktyczna, pracownicy administracyjni, warunki studiowania i zaplecze kulturalne, sportowe i rekreacyjne, koła naukowe, AZS i inne organizacje studenckie, biblioteka i czytelnia, programy nauczania. Reguły natomiast, pozwalają na sprawne funkcjonowanie uczelni oraz jej jednostek organizacyjnych. Mamy tu na uwadze m.in. : organizację procesu nauczania, metody realizacji programu nauczania, weryfikację efektów kształcenia, standardy realizacji programu, kryteria przyjęć na studia i procedura rekrutacji, dzienny, tygodniowy i semestralny wymiar zajęć, zasady oceny studentów (zaliczenia, egzaminy, praca dyplomowa), regularną ocenę programu studiów, służącą jego doskonaleniu, badania ankietowe studentów, dokumentację przeprowadzonych ocen czy okresowe oceny kadry nauczającej

Głównym celem polityki jakości kształcenia w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji jest przygotowanie studentów pod kątem merytorycznym oraz praktycznym do podjęcia interakcji oraz skutecznej konfrontacji z rynkiem pracy. Wspomniany System Zapewniania Jakości Kształcenia odnosi się do poszczególnych etapów i aspektów procesu dydaktycznego i praktyk, prowadzonego na wszystkich kierunkach Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego i uwzględnia różne formy weryfikowania osiąganych przez studenta efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Wdrożenie polityki jakości kształcenia na Uczelni ma odzwierciedlenie m.in. w:

1. Zapewnianiu wysokiej jakości realizacji procesu dydaktycznego i praktyk, w szczególności poprzez zaoferowanie odpowiednich warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz miejsc odbywania praktyk potwierdzonych stosownymi umowami.
2. Systematycznej i kompleksowej ocenie i weryfikacji efektów kształcenia na Wydziale.
3. Doskonaleniu programów kształcenia zgodnie ze strategią Wydziału, obowiązującymi przepisami, potrzebami rynku pracy, interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.
4. Doskonaleniu systemu komunikacji z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi, w szczególności potencjalnymi kandydatami na studia, studentami oraz pracodawcami.
5. Upowszechnianiu informacji o programach i efektach kształcenia oraz działaniach doskonalących jakość kształcenia.
6. Przygotowaniu absolwentów do potrzeb rynku pracy.
7. Poszerzaniu wachlarza oferty edukacyjnej.
8. Rozwoju współpracy międzynarodowej.
9. Tworzeniu możliwości rozwoju kadry akademickiej i administracyjnej poprzez podjęcie działań zmierzających do zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności (publikacje, projekty, studia podyplomowe, szkolenia, (tele)konferencje międzynarodowe).
10. Podejmowaniu działań na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.
11. Podejmowaniu działań korygujących i zapobiegawczych w odniesieniu do stwierdzonych niezgodności i przyjęciu za obowiązujące, standardy akredytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej.
12. Tworzeniu przyjaznej atmosfery pracy pozytywnie oddziałującej na relacje ze studentami, Zapewnianie jakości kształcenia na uczelni obejmuje w szczególności następujący zakres działań:
  1. Weryfikację systemu jakości kształcenia z misją i strategią uczelni
  2. Weryfikację zakładanych efektów kształcenia.
  3. Monitorowanie procesu dyplomowania.
  4. Ocenę i monitorowanie jakości programów kształcenia, w tym efektów kształcenia.
  5. Ocenę i monitorowanie jakości kadry dydaktycznej oraz jakości zajęć.
  6. Monitorowanie zasobów wspomagających naukę, środków wsparcia dla studentów,
  7. Zapewnienie udziału interesariuszy wewnętrznych lub zewnętrznych w doskonaleniu programów kształcenia oraz komunikację z Interesariuszami
  8. Monitorowanie jakości i dostępności informacji dotyczących programów kształcenia, w tym efektów kształcenia oraz jakości kształcenia na Wydziale.
  9. Ocenę narzędzi zapewniających jakość kształcenia i określenie zasad oceniania studentów w realizacji efektów kształcenia.

10. Monitorowanie oraz modyfikowanie programów kształcenia, w zakresie praktyki studenckiej
11. Analizę prowadzonych badań naukowych w zakresie obszaru i dyscyplin do których przyporządkowano prowadzone studia, w tym internacjonalizacja kształcenia.

Istotnym czynnikiem decydującym o prawidłowości i skuteczności SZJK jest odpowiednie określenie zadań, przydzielenie kompetencji i zdefiniowanie zakresu odpowiedzialności w sferze realizacji tych zadań poszczególnym organom. Struktura zarządzania SZJK obejmuje: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnika ds. interesariuszy zewnętrznych, Radę Programową Interesariuszy, Pełnomocnika Dziekana ds. Krajowych Ram Kwalifikacji (do 2015 roku; następnie zadania realizowane są w ramach WZJK).

- Rada Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego (do 31 sierpnia 2019 roku, następnie Senat); organ zatwierdzający programy kształcenia, programy studiów, plany studiów. Ustala ogólne kierunki działalności jednostki zgodne ze strategią Wydziału, w tym związane z realizacją procesu kształcenia. Przyjmuje sprawozdania z wykonania zadań w zakresie zapewniania jakości kształcenia.
- Dziekan; organ wykonawczy prowadzący bieżący monitoring procesu kształcenia poprzez kontrolę działań podległemu Prodziekanowi. W dziedzinie jakości kształcenia zadaniem Dziekana jest zapewnienie prawidłowego przebiegu procesu kształcenia, w tym delegowanie uprawnień do przygotowania planów i programów studiów na jednostki organizacyjne Wydziału, zatwierdzanie minimum kadrowego na poszczególnych kierunkach studiów. Dziekan odpowiada również za analizę wyników ankiet studentów dotyczących oceny pracowników dydaktycznych.
- Prodziekan(i); organ wykonawczy nadzorujący bezpośrednio wprowadzenie i funkcjonowanie SZJK. Odpowiedzialny w szczególności za: przygotowanie obsady zajęć, sporządzenie planu zajęć, bieżącą kontrolę procesu kształcenia, cykliczną ocenę prowadzonych zajęć dokonywaną przez studentów, działalność Rady Programowej Interesariuszy, działalność Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ponadto nadzoruje rozwój specjalności naukowych na Wydziale i ich kompatybilność z poszczególnymi prowadzonymi na Wydziale kierunkami studiów. Koordynuje prace związane z przygotowaniem minimum kadrowych poszczególnych kierunków, dbając o zgodność dorobku naukowego z firmowanym kierunkiem studiów oraz prowadzonymi przedmiotami.
- Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia; organ doradczy i opiniotwórczy Dziekana i Prodziekana, kontrolujący bieżące funkcjonowanie SZJK. Podejmuje działania mające na celu określenie poziomu jakości kształcenia na Wydziale, a przede wszystkim weryfikuje osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia (m.in. poprzez analizę macierzy pokrycia efektów kształcenia, kontrolę prac zaliczeniowych studentów, kontrolę procesu dyplomowania). Przygotowuje narzędzia przydatne w procesie kontroli jakości kształcenia. Rekomenduje wprowadzenie nowych kierunków czy też określonych zmian w celu poprawy jakości kształcenia. Zajmują się też weryfikacją kart przedmiotów. Jego rola wzrosła z chwilą zakończenia prac przez Radę Wydziału
- Pełnomocnik ds. interesariuszy zewnętrznych; organ wykonawczy Rektora i Dziekana którego zadaniem jest stworzenie bazy interesariuszy zewnętrznych oraz jej późniejsze aktualizowanie a także pomoc Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia w sprawach dotyczących kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi (organizacja spotkań, przygotowanie zawierania umów upowszechnianie dobrych praktyk w tym względzie, korespondencja). Jego praca podlega monitorowaniu przez Senat WSZiA poprzez coroczną analizę raportów na temat kontaktów z interesariuszami.
- Rada Programowa Interesariuszy; organ doradczy i opiniotwórczy, którego członkami są przedstawiciele sfery biznesu i administracji. Głównym zadaniem jest dokonanie analizy programów kształcenia pod kątem ich dopasowania do wymogów rynku pracy i oczekiwań potencjalnych pracodawców. Do zadań Rady należy również przedkładanie propozycji formy i

miejsca organizacji praktyk a także inicjowanie i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych między WSZiA a interesariuszami.

Przedmiotem procedury weryfikacji zakładanych efektów kształcenia jest potwierdzenie, że zostały spełnione zawarte w sylabusach wymagania dotyczące efektów kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów: wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne i prowadzona jest na kolejnych etapach kształcenia poprzez:

- opis procedur określania efektów kształcenia oraz monitorowanie i potwierdzanie ich realizacji,
- badanie adekwatności doboru metod dydaktycznych przez wykładowców dla różnych form zajęć prowadzonych na wydziale,
- opis sposobów potwierdzania efektów na każdym etapie kształcenia, poprzez badanie kryteriów i sposobów oceniania studentów w ramach poszczególnych modułów kształcenia, w tym analizę ocen uzyskiwanych przez studentów,
- weryfikację/zmianę efektów kształcenia w ramach przedmiotów,
- potwierdzenie efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk zawodowych,
- analizę efektów kształcenia związanych z seminarium dyplomowym, pracą dyplomową i egzaminem dyplomowym m.in. poprzez wyrywkowe badanie jakości prac,
- archiwizację prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych dokumentujących osiągnięcie poszczególnych efektów przez studentów i analizę wyrywkową tychże prac,
- monitorowanie i badanie losów zawodowych absolwentów wydziału, do czasu wprowadzenia ministerialnego raportu w tym zakresie,
- udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia,
- opis procedur zapewniających publiczną dostępność opisu efektów kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji,
- opis systemu zapobiegania zjawiskom patologicznym, związanym z procesem kształcenia.

Zapewnienie jakości kształcenia w WSZiA, opiera się na dążeniu do osiągnięcia najwyższej jakości zajęć dydaktycznych, powiązanej z wysokimi standardami badań naukowych i praktyką gospodarczą. Organem odpowiedzialnym za bieżące monitorowanie procesu kształcenia na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznym WSZiA jest – jak wspomniano - Dziekan i Prodzikan. Niektóre działania w tym zakresie realizuje Rada Programowa Interesariuszy szczególnie w odniesieniu do kształcenia specjalistycznego, oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zapewnienie odpowiedniej obsady zajęć wymaga sporządzenia przydziałów czynności dla poszczególnych pracowników. Są one koordynowane przez Prodzikana pod względem kompletności, zgodności z planem studiów, merytorycznego przyporządkowania wykładowcy do przedmiotu, oraz niezbędnej liczby godzin. Na podstawie przydziałów czynności sporządzane są na dany semestr plany zajęć na poszczególnych kierunkach i semestrach studiów. Za ich przygotowanie odpowiadają wyznaczeni przez Dziekana pracownicy. Plany zamieszczane są przynajmniej na 10 dni przed rozpoczęciem semestru w uczelnianych gablotach oraz na stronie internetowej Wydziału oraz przekazywane pracownikom w formie papierowej i/lub elektronicznej. W trakcie trwania semestru Dziekan, Prodzikan lub osoby przez nich powołane, mają prawo do przeprowadzania kontroli odbywających się zajęć. Dodatkowo w przypadku, szczególnie nowych pracowników przeprowadzane są hospitacje na zajęciach. Sporządzony protokół z hospitacji przekazywany jest Prodzikanowi Wydziału. Hospitacje zajęć dydaktycznych, uwzględniają między innymi ich związek z założonymi celami i efektami kształcenia oraz stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych podczas określonych form zajęć.

Doskonalenie jakości kształcenia obejmuje okresowe oceny kadry naukowo-dydaktycznej na podstawie dorobku naukowego, wyników realizowanych zajęć, liczby wypromowanych absolwentów, prac projektowych, ocen studentów i prac organizacyjnych. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja ds. Ocen Nauczycieli Akademickich. Celem okresowych ocen jest ustalanie stopnia wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków przewidzianych w Ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym (i

nauce) oraz Statucie WSZiA. Komisja ta powoływana została przez Radę Wydziału na wniosek Dziekana. Okresowo wśród studentów przeprowadzana jest też ankieta mająca na celu ocenę pracowników naukowo-dydaktycznych. Ankieta objęci są wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na danym kierunku. Po przeprowadzeniu, wypełnione ankiety są przekazywane do zespołu w celu ich opracowania. Oceny pracowników wynikające z ankiet przeprowadzonych wśród studentów przekazywane są Dziekanowi Wydziału. Wyniki te stanowią jeden z elementów oceny okresowej pracowników Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego. Wyniki ankiet Dziekan może przekazać poszczególnym pracownikom, aby mogli zweryfikować niedociągnięcia i poprawić jakość prowadzonych zajęć. Ponadto wyniki te poznaje Samorząd Studencki.

Funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia wymagało powołania w 2012 roku przez Radę Wydziału specjalnego organu tj. Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Organ ten pełni funkcje kontrolne i doradcze w zakresie jakości przebiegu procesu kształcenia; Przewodniczącym jest Prodziekan Wydziału. Należy stwierdzić, iż wspomniane funkcje stanowią istotne wsparcie w procesie jakości kształcenia co znajduje m.in. wyraz w stosownej dokumentacji.

W szczególności do zadań Zespołu należy:

- zatwierdzenie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia oraz związanych z nimi efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
- włączanie w proces doskonalenia jakości kształcenia studentów oraz pracodawców (interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych), poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego i nabytych kompetencji oraz opinii pracodawców na temat przygotowania studentów do pracy zawodowej,
- doskonalenie organizacji procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, form i metod kształcenia, stosowanych kryteriów i zasad oceny studentów,
- dbałość o wysokie kwalifikacje kadry naukowo-dydaktycznej,
- monitorowanie i okresowy przegląd zasobów infrastrukturalnych niezbędnych do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.

Na zapewnienie jakości kształcenia duży wpływ mają zebrania pracowników dydaktycznych, które odbywają się co najmniej dwa razy w semestrze, na których omawiane są m.in. zmiany w programach nauczania i przez to efektach kształcenia czy też kierunki prac badawczych. Zebrania te służą ponadto analizie wypełniania obowiązków nauczyciela akademickiego, w tym związane z jakością kształcenia które sprowadzają się do:

- przygotowania sylabusu do przedmiotu, zawierającego szczegółowy opis treści przedmiotu/modułu, jak również opis modułowych efektów kształcenia wraz z odniesieniami do kierunkowych efektów kształcenia, a także dobór metod dydaktycznych i kryteriów oceny studenta,
- przekazania studentom, na pierwszych zajęciach z przedmiotu, wyczerpujących informacji zawartych w sylabusie, w tym o przewidzianych do osiągnięcia efektach kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (potwierdzonych podpisem studenta) oraz o warunkach zaliczenia przedmiotu, wymogach, formie i metodach oceny ich osiągnięć, a także o literaturze obowiązkowej,
- przeprowadzenia egzaminów i zaliczeń oraz analiza osiągniętych przez studentów efektów kształcenia w ramach zaliczeń i egzaminów i na tej podstawie wystawienie studentom ocen pozytywnych, zgodnie ze skalą ocen określoną w Regulaminie Studiów, jeśli spełnili wymagania dotyczące efektów kształcenia, lub też ocen negatywnych w przypadku nieosiągnięcia jednego lub większej liczby efektów kształcenia dla danego modułu/przedmiotu,
- potwierdzenia realizacji postawionych efektów kształcenia,
- wypełniania protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych i przykazywanie ich do dziekanatu,
- opracowywania poprawionych i zaktualizowanych opisów przedmiotów/modułów uwzględniających zmiany w celach, treściach przedmiotu, w metodach oceniania studenta i w metodach weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, wynikające z analizy stopnia

osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów w poprzednich semestrach i przekazywanie ich WZ ds. JK oraz opiekunom danego kierunku i specjalności celem ich weryfikacji i akceptacji, Zadaniem Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia jest jak wspomniano, bieżące monitorowanie osiągania określonych dla przedmiotów/modułów efektów kształcenia. W tym celu wdrożono system wewnętrznego sprawozdawczości. Na podstawie przekazanych przez poszczególnych pracowników kart przedmiotów sporządza się matryce efektów kształcenia. Szczegółowa analiza matryc jest zadaniem Rady Wydziału i WZJK. Polega przede wszystkim na określeniu czy wszystkie efekty kierunkowe mają odpowiedniki w poszczególnych modułach (bądź przedmiotach), czy występuje nadmiarowość w programie kształcenia (dany efekt kierunkowy osiągany jest w ramach zbyt dużej liczby przedmiotów) lub też czy istnieją przedmioty, które w bardzo niewielkim stopniu przyczyniają się do osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Ponadto nauczyciele prowadzący dane zajęcia powinni sporządzić pisemny raport z osiągniętych w ramach przedmiotu efektów kształcenia (na specjalnie przygotowanym druku) i przekazywania go do Dziekanatu.

Do najważniejszych elementów diagnozy jakości kształcenia stosowanych w systematycznych działaniach Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego zaliczyć należy m.in. następujące narzędzia:

- okresowe przeglądy i analiza programów nauczania oraz ich efektów,
- arkusze hospitacji,
- monitorowanie zasobów służących kształceniu;
- analiza zasad oceniania studentów,
- kwestionariusze oceny wykładowców i administracji przez studentów;
- arkusze oceny pracowników dydaktycznych;
- analiza „ścieżek karier” absolwentów;
- analiza procedury procesu dyplomowania (opisana wcześniej);
- analiza przebiegu praktyk (opisana wcześniej).

Okresowe przeglądy i analizę programów nauczania oraz ich efektów (np. zgodność treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnianie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, opinii przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji w tym samorządowych, administracyjnych, pomocowych). Raz w roku odbywa się spotkanie z interesariuszami na którym przeprowadzana jest analiza programów kształcenia pod kątem standardów oraz efektów tego kształcenia, szczególnie oczekiwań w tym zakresie tychże interesariuszy.

Hospitacje zajęć dydaktycznych, uwzględniające między innymi ich związek z założonymi celami i efektami kształcenia oraz – co równie ważne- stosowność wykorzystywanych metod i środków dydaktycznych w określonych formach zajęć. Materiały w tym zakresie dostępne są w dokumentacji Wydziału.

Analizę sposobów i zasad oceniania studentów, w tym stosowanych kryteriów i procedur. Ocena studentów oparta jest na systemie zaliczeń i egzaminów, zgodnie z Regulaminem Studiów. W Wydziale Ekonomicznym WSZiA stosuje się zaliczenia przedmiotów na podstawie: kolokwiów i egzaminów w formie pisemnej bądź ustnej, prac projektowych samodzielnie przygotowanych przez studentów bądź grupę studentów, Właśnie weryfikacją postaw przedsiębiorczych i obywatelskich jest wprowadzony system „projektów”. Ich realizacja nie tylko pozwala na praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy, ale również na zdobywanie takich umiejętności, jak: praca zespołowa, umiejętności negocjacji czy kształtowanie postaw przywódczych. Inne sposoby oceniania studentów odbywają się również w formie sprawdzianu w postaci końcowej rozmowy ze studentem czy rejestrowanej aktywności na zajęciach. Po każdej sesji egzaminacyjnej Prodziekan Wydziału dokonuje analizy wyników sesji i przedstawia wynikające z niej wnioski Radzie Wydziału i Prorektorowi WSZiA. Proponuje się również przedstawiać je Samorządowi Studenckiemu.

Monitorowanie zasobów służących kształceniu oraz środków wsparcia dla studentów. Wydaje się, iż elementy te stanowią silną stronę uczelni (por. baza dydaktyczna), co zresztą zawsze podkreślano w raportach poszczególnych komisji akredytacyjnych na naszej uczelni. Należy wspomnieć ponadto iż

zgodnie z przepisami dotyczącymi prowadzenia zajęć dydaktycznych każdy nauczyciel akademicki musi odbyć konsultacje, poza tym każdy rok posiada powołanego przez Dziekana opiekuna roku. Na zapewnienie jakości duży wpływ mają zebrania pracowników dydaktycznych, które odbywają się co najmniej dwa razy w semestrze, na których omawiane są m.in. zmiany w programach nauczania czy treściach kształcenia oraz prace badawcze, w tym także w obszarach mających zdecydowanie charakter innowacyjny.

Badania oceny pracowników WSZiA przez komisję i studentów. Doskonalenie jakości kształcenia obejmuje okresową ocenę kadry naukowo-dydaktycznej na podstawie dorobku naukowego, wyników realizowanych zajęć, liczby wypromowanych absolwentów, prac projektowych, ocen studentów i prac organizacyjnych. . Oceny tej dokonuje Komisja Oceniająca na podstawie informacji uzyskanych od pracownika oraz na podstawie informacji uzyskanych w ramach innych – opisanych wyżej – przesłanek systemu oceny jakości kształcenia. Rektor Uczelni dla wyróżniających się pracowników naukowych, za wybitne prace i osiągnięcia studenckie przyznaje nagrody. Pracownicy naukowo-dydaktyczni mają także możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych organizowanych w WSZiA, jak i na zewnątrz Uczelni. Na wszystkich kierunkach studiów zajęcia prowadzone są zgodnie z zainteresowaniami naukowymi pracowników. W ramach doskonalenia jakości kształcenia organizowane są seminaria dla pracowników dydaktycznych. Również wpływ na oceny pracowników mają ankiety studenckie oceniające nauczycieli akademickich. Wyniki oceny pracowników naukowo-dydaktycznych przedstawiane są władzom wydziału oraz ocenianym pracownikom. Wyniki te służą doskonaleniu jakości kształcenia, zgodnie z sugestiami i opiniami studentów.

Badanie losów absolwentów Podstawą analiz w zakresie badania losów absolwentów Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji jest publikowana przez MEiN baza danych ELA z której generowane są raporty w tymże zakresie . Baza ta zawiera informacje o zarejestrowanych w ZUS absolwentach m.in. kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny naszej uczelni (por. przykład. tab).

Raport „Ekonomiczne Aspekty Losów absolwentów” (studia I stopnia), Ministerstwo Edukacji i Nauki, 2018 – wybrane wskaźniki.

Wyszczególnienie	WSZiA	UO	PO	WSB
Absolwenci, którzy występują w rejestrach ZUS	89,2	78,6	87,2	94,5
Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu	0,99	3,48	4,52	1,1
Względny wskaźnik bezrobocia	0,41	0,45	0,63	0,67
Średnie miesięczne wynagrodzenie w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu	3806,45	2602,38	3447,67	3737,89
Iloraz średniego miesięcznego wynagrodzenia absolwenta do średniego miesięcznego wynagrodzenia w jego regionie zamieszkania po roku od uzyskaniu dyplomu	0,84	0,50	0,72	0,78
Odsetek absolwentów którzy byli bezrobotni w pierwszym roku po dyplomie	8,8	9,9	11,2	10,2

Legenda:

WSZiA – Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu

UO – Uniwersytet Opolski

PO – Politechnika Opolska

WSB – Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu (posiada Wydział Zamiejscowy w Opolu).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Kierunek „zarządzanie” wyróżnia się interdyscyplinarnym podejściem do omawianych w toku studiów zjawisk. Realizowane w procesie dydaktycznym treści merytoryczne łączą zagadnienia z zakresu zarządzania i jakości, ekonomii i finansów czy też nauk o polityce i administracji. Powyższe daje podstawę do tego, aby twierdzić, iż cały program studiów daje możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Władze Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji i Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego pragną stworzyć ofertę edukacyjną odpowiadającą potrzebom rynku edukacyjnego i rynku pracy. Istnieje dalsza potrzeba umocnienia Uczelni jako jednostki, kształcącej w ścisłym związku z potrzebami rynku pracy, istnieje także konieczność dalszej rozbudowy infrastruktury informatycznej. Uczelnia od lat stara się wykorzystywać swe atuty w utrzymaniu autorytetu i pierwszego miejsca wśród uczelni niepublicznych w regionie opolskim. Jesteśmy przekonani, że w tej swoistej akredytacji wykażemy również wolę i siłę badań innowacyjnych, wskazując przez to m.in. na to, co nasza uczelnia może zaoferować społeczeństwu i gospodarce regionalnej.

Perspektywy rozwoju kierunku „zarządzanie”, prowadzonego w Wyższej Szkole Zarządzania i Zarządzania w Opolu, obejmują dalsze doskonalenie programu nauczania, wzbogacanie go o treści potrzebne na współczesnym rynku pracy m.in. poprzez uruchomienie w perspektywie profilu praktycznego oraz rozwój potencjału dydaktyczno-naukowego kadry. Należy również pamiętać, że istotą kształcenia na tym kierunku jest nie tylko nauczanie wykonywania zadań w sferze zarządzania ale także szeroko rozumianego pełnienia służby, w sferze kultury społecznej. Pojęcie to wydaje się być we współczesnym świecie nieco zapomniane, gdyż wzrost tempa życia niejako wymusza powierzchowne traktowanie interesów społeczności lokalnych i jednostek. Mając to na uwadze Wyższa Szkoła Zarządzania i Zarządzania w Opolu podejmuje działania, mające na celu propagowanie rozumienia procesów zarządzania jako tworzenia dobrobytu podmiotów i jednostek poprzez propagowanie właściwych postaw i szerzenie wiedzy na temat społecznej odpowiedzialności (Corporate Social Responsibility – CSR). Powyższe powody przyczyniły się do podjęcia tematyki społecznej odpowiedzialności w dziedzinie biznesu, ale również administracji. W celu podnoszenia poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na temat wpływu CSR na wyniki ekonomiczne przedsiębiorstw Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny WSiA podjął w ramach współpracy międzynarodowej badania oraz działania podnoszących świadomość i rozpowszechniających informacje na temat CSR. Konieczne, w ramach kierunku „zarządzanie”, jest stworzenie systemu rozpowszechniania wiedzy i umiejętności, dotyczących korzystania z kodeksów dobrych praktyk i ich międzynarodowej wymiany. Stąd w perspektywie rozwoju kierunku pojawia się wprowadzenie modułu na studiach I i II-go stopnia „zarządzania” w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu

Do planów na najbliższą przyszłość w odniesieniu do kierunku „zarządzanie”, jak i do całego Wydziału, należy także zaliczyć:

- dalszy, konsekwentny rozwój kadry dydaktyczno-naukowej, m. in. poprzez czynne uczestnictwo w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych wzbogacających dorobek naukowy;
- udział w programach ramowych UE, w tym szczególnie z obszaru „zarządzania” ;
- profesjonalizacja działań promocyjnych i stabilizacja poziomu rekrutacji;
- rozszerzenie oferty studiów podyplomowych
- dalsze nawiązywanie współpracy ze specjalistami i praktykami z zakresu różnych dziedzin „zarządzania”;
- usystematyzowanie i umocnienie działalności prospołecznej i proekologicznej jednostki;
- zdefiniowanie priorytetowych dla jednostki i kierunku „zarządzanie” interesariuszy i obszarów zaangażowania;

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakres i efekty badań naukowych – lokalizacja i potencjał infrastrukturalny; – kultura organizacyjna; – stabilność finansowa; – absorpcja funduszy strukturalnych UE do wspierania działalności badawczej, dydaktycznej i rozwojowej Uczelni; – współpraca z instytucjami oświatowymi i rynku pracy; – współpraca z organami i instytucjami samorządu terytorialnego różnego szczebla; – współpraca z przedsiębiorstwami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców i pracodawców; – rozpoznawalna marka w wymiarze regionalnym i krajowym – pozytywne doświadczenia w realizacji projektów UE, NCBR, MEiN, WUP 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak oceny parametrycznej; – współpraca zagraniczna; – oferta kształcenia w zakresie nauk ścisłych i studiów inżynierskich; – system promocji; – funkcjonowanie forum absolwentów; – odsetek studentów zaangażowanych w prace badawcze; – brak naboru na niektóre kierunki studiów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> – zrozumienie wartości wykształcenia przez społeczeństwo i rosnące znaczenie „uczenia się przez całe życie”; – przedsiębiorcza postawa studentów i absolwentów uczelni; – względnie niskie koszty studiowania i utrzymania w Polsce w porównaniu z innymi krajami; – Opole, jako atrakcyjne miejsce dla kandydatów z Polski i innych krajów; – korzystne dla szkolnictwa wyższego ukształtowanie priorytetów krajowych w ramach programów operacyjnych UE; – zgodność polskiego systemu kształcenia ze „standardami” europejskimi; – fundusze strukturalne, jako istotne źródło wspierania działalności badawczej, dydaktycznej i rozwojowej oraz transferu technologii i przedsiębiorczości akademickiej; – aktywne uczestnictwo pracowników WSZiA w ciałach kolegialnych sfery społeczno-gospodarczej regionu; – otrzymanie Karty Erasmusa, która 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – rosnąca konkurencja na rynku usług edukacyjnych; – migracje i tendencje demograficzne; – brak tradycji doskonalenia umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu; – ograniczone zapotrzebowanie na badania ze strony podmiotów zewnętrznych; – ograniczenie finansowania szkolnictwa wyższego z środków budżetu państwa; – regulacje prawne ograniczające autonomię i swobodę uczelni niepublicznych; – zmniejszenie środków z UE - przeznaczanych na granty badawczo-wdrożeniowe

	<p>stwarza uczelni zdecydowanie większe możliwości współpracy międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany studentów i kadry naukowej</p> <p>– planowane wprowadzenie studiów w języku angielskim</p>	
--	---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁶

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	128	248	92	102
	II	70	75	74	93
	III	58	80	68	169
	IV	0	0	0	0
II stopnia	I	84	76	171	107
	II	54	98	193	135
jednolite studia magisterskie	I	0	0	0	0
	II	0	0	0	0
	III	0	0	0	0
	IV	0	0	0	0
	V	0	0	0	0
	VI	0	0	0	0
Razem:		394	577	598	606

⁶ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018	82	36	63	61
	2019	84	40	68	51
	2020	128	49	92	69
II stopnia	2018	52	46	188	167
	2019	87	42	171	148
	2020	84	33	167	125
jednolite studia magisterskie	...	0	0	0	0
	...	0	0	0	0
	...	0	0	0	0
Razem:		517	246	749	621

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁷

Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem / 189 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2150 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	108 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	65 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	90 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	150 godzin

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem / 125
Łączna liczba godzin zajęć	1175godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	63 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	123 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	51 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tyg.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	95 godzin

Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem. / 189 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1405 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	78 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	65 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tyg.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
<p>1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>	145 godzin

Studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem / 125
Łączna liczba godzin zajęć	785 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	47 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	123ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	51 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
<p>1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>	110 godzin

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁸

Kierunek „zarządzanie” studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyscyplina- nauki o zarządzaniu i jakości			
Technologie informacyjne	Wykład; ćwiczenia	30/30	5
BHP	wykład	5/5	0
Podstawy zarządzania	Wykład ćwiczenia	60/60	7
Nauka o organizacji	Wykład; ćwiczenia	60/45	6
Podstawy marketingu	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Matematyka	Wykład; ćwiczenia	120/60	9
Statystyka opisowa	Wykład; ćwiczenia	60/30	5
Zarządzanie produkcją i usługami	wykład	30/15	4
Zarządzanie jakością	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Zarządzanie zasobami ludzkimi i audyt personalny	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Trening umiejętności kierowniczych	ćwiczenia	30/15	2
Rachunkowość finansowa	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Badania marketingowe	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Informatyka w zarządzaniu	Wykład; ćwiczenia	60/30	3
Procesy informacyjne w zarządzaniu	Wykład; ćwiczenia	60/30	3

⁸Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Kształcenie ogólnouczelniane do wyboru	wykład	15/15	3
Kształcenie kierunkowe	wykład	90/60	8
Kształcenie wydziałowe	wykład	90/60	8
Kształcenia profilujące	Wykład; ćwiczenia	225/225	32
Wstęp do przedsiębiorczości	Wykład; ćwiczenia	60/30	3
Kształcenie praktyczne	ćwiczenia	120/75	8
Praktyka zawodowa			4
Seminarium i praca dyplomowa	ćwiczenia	120/95	12
Dyscyplina- ekonomia i finanse			
Mikroekonomia	Wykład; ćwiczenia	45/45	6
Makroekonomia	Wykład; ćwiczenia	60/30	5
Finanse przedsiębiorstwa	Wykład; ćwiczenia	60/30	4
Finanse	Wykład; ćwiczenia	60/30	5
Rynki finansowe	wykład	30/15	2
Dyscyplina – nauki o polityce i administracji			
Socjologia z elementami filozofii	wykład	30/30	5
Ochrona własności intelektualnej	wykład	30/15	2
Podstawy prawa	wykład	30/30	5
Polityka rozwoju gospodarczego i mechanizmy oddziaływania państwa na podmioty gosp.	Wykład ćwiczenia	60/30	4

Kierunek „zarządzanie” studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyscyplina- nauki o zarządzaniu i jakości			
Psychologia w zarządzaniu	wykład	30/15	4
BHP	wykład	5/5	0
Negocjacje w biznesie	ćwiczenia	30/15	4
Koncepcje zarządzania	Wykład; ćwiczenia	45/45	6
Zarządzanie procesami	wykład	30/15	5
Kultura organizacyjna i zarządzanie zmianami	Wykład; ćwiczenia	60/30	5
Zarządzanie strategiczne w organizacjach gospodarczych	Wykład; ćwiczenia	45/30	5
Zarządzanie bezpieczeństwem	wykład	30/30	4
Metody ilościowe w zarządzaniu	Wykład ćwiczenia	60/30	5
Optymalizacja decyzji zarządczych	Wykład ćwiczenia	60/30	5
Rachunkowość zarządcza	Wykład ćwiczenia	45/30	5
Zarządzanie logistyczne	Wykład ćwiczenia	45/30	5
Kształcenie profilujące	Wykład ćwiczenia	210/150	17
Kształcenie kierunkowe	wykład	60/30	6
Kształcenie wydziałowe	wykład	60/30	6
Przedsiębiorczość	wykład	30/15	2
Kształcenie praktyczne	ćwiczenia	90/75	4
Praktyka zawodowa			4
Seminarium i praca	ćwiczenia	105/90	14

dyplomowa			
Dyscyplina – ekonomia i finanse			
Makroekonomiczne modele gospodarcze	wykład	30/15	3
Ekonomia menadżerska	Wykład; ćwiczenia	45/30	5
Dyscyplina- nauki o polityce i administracji			
Polityka społeczna	Wykład; ćwiczenia	30/30	4
Prawo cywilne	wykład	30/15	4

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Razem:			

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Rynki finansowe w krajach rozwiniętych / Capital markets in developed countries	wykład	III	Stacjonarne / I stopnia	angielski	140
Współpraca gospodarcza pomiędzy Polską a Ukrainą – wybrane problemy / Экономическое сотрудничество между Польшей и Украиной - избранные проблемы	wykład	IV	Stacjonarne / I stopnia	rosyjski	70

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia menedżerska / Управленческая экономика	wykład	I	Stacjonarne / II stopnia	rosyjski	70
Kultura organizacyjna i zarządzanie zmianą / Организационная культура и управление изменениями	wykład	II	Stacjonarne / II stopnia	rosyjski	70
Zarządzanie w organizacjach non –	wykład	III	Stacjonarne /	angielski	70

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

profit / Management in non-profit organisations			II stopnia		
Współpraca gospodarcza pomiędzy Polską a Ukrainą – wybrane problemy / Экономическое сотрудничество между Польшей и Украиной - избранные проблемы	wykład	IV	Stacjonarne / II stopnia	rosyjski	60

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Rynki finansowe w krajach rozwiniętych / Capital markets in developed countries	wykład	III	Niestacjonarne / I stopnia	angielski	100

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Zarządzanie w organizacjach non – profit / Management in non-profit organisations	wykład	III	Niestacjonarne / II stopnia	angielski	100

